Խե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 88 — 8/20 ՄԱՐՏ 1897 — 16 ՇԷՎ.Վ.ԱԼ. 1314 — ՇԱԲԱԹ

درعلیه‌ده غلطه‌ده (ماسیس) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ իցէ զրութիւն պէտք է ուղղել Առ Խմբագրութիւն

ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԳՐՈՅ

Կ. ՊՈԼԻՍ ՂԱԼԱԹԻԱ, Համտի Բաշա խան Օսմ. նախկին Պանքայի փողոց, Թիւ 2

Direction du Journal "MASSIS"
Galata, CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues aux Bureaux du journal

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դրկն. արժ.	75
» »	Վեցամսեայ	» »	40
Դուռառներու »	Տարեկան	» »	100
» »	Վեցամսեայ	» »	50
» »	Եռամսեայ	» »	25
Օտար երկրի »	Տարեկան	ֆրանք	25
Ռուսիոյ »	»	ռուբլի	10

Դրամի փոխարէն փոսթայի փուլ կընդունի. 115
զրուշի փուլը 100 զրուշի հաշուով:

10 ՓԱՐԱ — ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՄԵՐ ԹԵՐԹՕՆԸ

Երկուշաբթի օր կաւարտի։ Նոր թերթօնը պիտի ըլլայ Քսաւիէ տը Մոնթէրէնի մէկ զողարիկ եւ եղերական վէպը

ԱԼԻՍԻ ՍԻՐԱՀԱՐԸ

զոր պիտի թարգմանէ մեր խմբագիրներէն Երուանդ Հ.Գ. Տ. Անդրէասեան, Սառոյցէ Անապատին թարգմանիչը։

ՄԵՐ

ՏԻԿԻՆՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Ինչի համար կեանքը նպատակ չ'ունի. Այս խօսք ըսողը Ձեր սեռէն կին մ'է, բայց հայ կին մը։

Նոր չէ այս խօսքը որ իմաստասիրական առողջ դատողութիւն մը արտայայտութիւնն է։ Դարեր առաջ բսուած է այն. և Կոնֆիկիոս մը, Լիկուրկոս մը, Սոլոն մը զայն աչքի առջեւ ունեցած են իրենց երկրին ու ժողովրդին համար օրէնքներ խմբագրած ատեն։

Ձինքը ծնող ժողովրդին ու երկրին օգտակար ըլլալու դաղափարը մարդոց ընկերական առաջին կազմակերպութեան ատեն ծնաւ ու աստիճանաբար զարդացաւ քաղաքակրթութեան հետ։ Այսօր լաւ օրտի և լաւ դաղափարներու տէր շատ աւելի անձեր կան որ կը խորհին իրենց ժողովրդին ու երկրին վրայ, անոր բարօրութեան, առաջդիմութեան վրայ, ու կ'աշխատին միջամտել թշուառութիւնը, ապրատութիւնը, բարոյական ու անտեսական միջոցներու վրայ կը մնացեն, կը փնտռեն, կը գտնեն զանոնք ու գործադրութեան դնելու համար չեն խնայեր՝ որ և է զոհողութիւն։

Անդլիացի կինը այսօր վէպեր կը գրէ ամուսնութեան անկումը բարձրացնելու և իր սեռը պաշտպանելու համար։ Ամերիկացի, Գերմանացի օրիորդը թշուառութիւններ կը փնտռէ իր աչքովը, չօշափելու և օգնելու համար, Ֆրանսացի կինը գիմութեան զգացումը կը գրգռէ, հանգանակութիւններու գլուխ կ'անցնի և մամուլի միջոցաւ համամարդկային զգացումներ կ'արծարծէ։

Մեր մէջ, ձեր սեռին, ընդունակութիւնը չէ որ կը պակսի։ Ձեր միջավայրը կրցած է արատաւորել իմաստասիրողներ։ Տիկ. Տիւսաբ, Տիկ. Խատիսեան և էջ կեանքի նպատակ մը ընդրող մը. Տիկին Տավուտեան։ Ուրիշներ ալ պակաս չեն որոնց մտքին մէջ տիրապետող մշտածումն ըլլայ. «աշխատիլ հայ գրքերու, անտէր տիւանդներու համար. հոս արցունքի կաթիլ մը սրբել, հոն հովանաւորութեան ձեռք երկնցնել անոնց վրայ որ պաշտպանի կարօտ են»։

Բայց անկեղծօրէն ըսէ՛ք. քանիներ ձեր մէջ իրենց կեանքին նպատակ ընտրած են հայ իդեական սեռին ծառայել, ինչ ձեւի ու զդայուքի տակ ալ ըլլայ այդ ծառայութիւնը։

Եթէ ձեզմէ ամէն մէկը — որչափ ալ համեստ ու ամիսի չրջանակի մէջ — աշխատէր իր սեռին ազնուացման, ու ժողովրդի ընդհանուր բարեկարգութեան մէջ իր սեռին յատուկ բաժինը բերէր զետեղէր, այսօր նուազ լացողներ կունենայինք ու նուազ անպաշտպան որբեր օտարին յանձնելու։

Դիմութեան զգացումը, այո՛, համամարդկային է և լայն սիրտ մը խտիր չի դներ ազգի ու կրօնի տեսակէտով. բայց ունենալ մեր սեփական բարեգործութիւնը, տոհմային նախանձախնդիր զգացումը որ մեզի մղէ միշտ մեր էութեղ շրջանակէն դուրս ելնելու, և երկայնալ փնտռելու զանոնք որ կարեկցութեան ու դութի կարօտ են. ահա՛ ինչ որ կը կազմէ ձեր փառքը, ինչ որ կը շեշտէ ձեր դերը մեր ընկերային պատմութեան մէջ։

Թօթուեցէք անտարբերութիւնը, օտարասի ծիծաղելի հովերը, տղայական փոքրոգի նախանձը, նուազ զբաղեցէք իրարմով. սալօնի կեանքը և ուրիշներու հիացումը գրաւելու պզտիկ մտածումը թող չըլլան ձեր կեանքի նպատակը։

Տանտիկին մնացէք ձեր տան մէջ, տան տիրուհի ձեր սալօնին կամ ընդունելութեան սենեակին մէջ ու ճըշմարիտ հայ կինը՝ ձեր ընկերային յարաբերութեանց մէջ։

Ազգաս աղջիկներ փնտռեցէք ամուսնացնելու և երջանիկ ընելու համար. ձեր աղջիկները անուս պզտիկներ թող փնտռեն, թաղային դպրոցներու մէջ կրթել տալու համար։

Այդ պզտիկներուն ձեռագործի կամ ձեռքի արհեստ մը սովրեցնելու համար միջոցներ խորհեցէք, ու սա դրացի տուտները խրատեցէք, ստիպեցէք որ բամբասանքէ աւելի բարի գործերով պարապին։ Բարձրացուցէ՛ք — Դուք որ զարդացած էք — ձեզի հետ յարաբերութեան մէջ եղող տիկիններու և օրիորդներու մարի մակարդակը, անոնց հասկցուցէք թէ վեսայի մը եաեւէն վազելէ ու գեղեցիկ շրջազգեստ մը հագնելէ զատ, ուրիշ աւելի ազնիւ, աւելի սրտի մօտ գործեր ալ կան. բարի՛ գործեր։

Ձեր միտքը ձեր սեռին համար. ձեր զգացումը ձեր ժողովրդին համար. թող այս ըլլայ ձեր կեանքին նպատակը։ Դ. Ա.

ԱՐԴԵՕՔ ԱՌԻԹՐ ԵԿԱԾ ՉԷ՞

Հայ օրագրութեան մէջ օր չեղած է՝ որ Հասկեղի մասին բան մը չգրուի, անոր իրական խեղճերուն նպաստելու համար ազգու յորդորական մը, ու կամ իրապէս ինկած թաղին գործերուն կլուխը անցնելու թեկնածուներու, կուսակցութիւններու ջանքերը Պատրիարքարանի եւ կամ քիչ շատ ազդեցիկ անձնաւորութեանց առջեւ։ Այս վերջինին մասին, Պատրիարքարանի իմաստուն տնօրինութեանը կրպասէ Հասկեղի լրջմիտ դասը, միայն սա կը խնդրէ որ Պատրիարքարանը զուրսէն ազդեցութիւն մը չկրէ, որովհետեւ մօտէն գիտենք՝ որ բանի մը անձեր Պատրիարքարանին զբաղուելը կը ցուցնեն չարունակ։

Ոչ օր մինչեւ հիմա լրջօրէն նկատողութեան առաւ Հասկեղի Ներսէսեան վարժարանը։ Հասկեղի մէջ 120էն աւելի մանչ ու 100էն աւելի աղջիկներ կան որ Այդ. Դաստիարակութեան պէտք ունին։ Ամէն կողմէ Հասկեղի հացակարօտներուն ու ոչ հացակարօտներուն օգնութեան կը հասնին, անխտիր, բայց տակաւին տղոց դաստիարակութեան համար եւ ոչ մէկը բան մը ըրաւ։ Անշուշտ, դրամի պակասութիւնն էր՝ որ շատեր բան մը չկրցան ընել։ Ներսէսեան վարժարանը բանալու համար քիչ շատ նորոգութեան պէտք կայ, եթէ չանք ըլլայ՝ թէ Ներսէսեան վարժարանը կը բացուի և թէ անոր դասարանները չրջիկ մանչ աշակերտներ ու տունը նստող ուսանողուհիները անխնամ չեն մնար։ Ու ասիկայ թէ՝ ինչպէս։

Անցեայ օր, այս խնդիրներուն վրայ խօսած ատենս՝ Ներսէսեան վարժարանի հին սանուհիներէ երկու քոյրեր օրանոր Լաւ կը ճանչնան թաղ. պայքարներու արժէքը ու դատարակութեան պէտքը, ցաւ յայտնեցին՝ որ ամենամեծ խնդիրը բոլորովին անտես եղած է։

Առենօք Հասկեղի Տիկնանց Խնամակալութեան ձեռքով, Ներսէսեան վարժարանի պէտքերուն ու վերաշինութեան համար, մօտաւորապէս 300 օսմ. սովիի գումար մը հաւաքուած ու պահ դրուած էր Տիկին Անոնա Էսատեանի քով, որ Ատենապետուհին էր նոյն խնամակալութեան։ Սրդէօֆ ասէլը Էկաշ չէ՞ և կամ է վնասէ չէ՞ Ներսէսեան վարժարանը որ այդ գումարէն օգտուի...։ Մենք կը հաւատանք՝ որ Տիկին Անոնա Էսատեան ոչ միայն դժուարութիւն պիտի չյարուցանէ, այլ իր կողմէն ալ դիւրութիւններ պիտի ընծայէ Հասկեղի Ներսէսեան վարժարանին բիչ շատ դարգացումին որուն ինք այնչափ նախանձախնդիր էր։

Մենք Ներսէսեան սանուհիներէն երկու քոյրերու առաջարկութիւնը հրապարակ հանելով՝ Հասկեղի բարեկամներուն ու կարեկցողներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք այս կէտին վրայ։

Դ. ԽԱՉԿԵԱՆ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆՈՑ

(Շար. Երէկի Բէ-էն)

Աղտոտ աշակերտը կամ աշակերտուհին իր տունն յղել կուտայի մաքրուելու։

Իր կամ իր մօտիկ դրացիին տունը տարափոխիկ հիւանդութիւն ունեցող աշակերտը ժամանակ մը վարժարան ընդունել չէի տար։

Ուռնդի կամ բերանի գարշահոտութիւն ունեցողները ինչպէս նաեւ մազերու կամ մարմնի հիւանդութեամբ վարակեալները, և վգին ու ձեռքին վրայ վերք, ականջի վարուկ, կուրծքի խժուկ ունեցողները ճամբեկ կուտայի հարկ եղած դարմանները իրենց յանձնարարելով։

Զդայար (hystérique) կամ ջղային (nerveux) երեւցողները, ինչպէս նաեւ բթամիտներն և չատ սրամիտները, մինչեւ իսկ թմբով եղողները, մասնաւոր ուշադրութեամբ կը հսկէի, և իրենց վիճակին պահանջած առողջապահական գոնէ ամէնէն անհրաժեշտ միջոցները ի գործ դնել կաշխատէի։

Պատուաստ չունեցողները կը պատուաստէի և տարափոխիկ հիւանդութեանց համաճարակի ատեն, չաթաթը դէմ մէկ անգամ բոլորին ալ կոկորդը, կուրծքը, քիթն ու ականջը կը քննէի։

Աչքի հիւանդութեանց տէր աշակերտն անմիջապէս ակնաբուժի մը խնամոց կը յանձնարարէի։

Կը ջանայի որ աշակերտաց, մանաւանդ աշակերտուհեաց մտաւոր աշխատութիւնները չափազանց և տաղտկալի չըլլային, և կը պատուիրէի, որ երգ, խաղ, պար, պատոյտ եւայլն՝ ընդհատէին երբեմն դասերը։

Մարմնամարզութիւնն անհրաժեշտ ըրած էի, բայց կուտայի մասնաւոր հրահանգներ այս մասին. տղոց կազմուածքին յարմար զայն ընել կուզէի. կարգիլէի այն խաղերն և կրթութիւնները, զորս վըտանգաւոր կը համարէի կամ հակառակ առողջապահական օրինաց։

Պատիժ ըսուած բանը, ինչպէս նաեւ ծեծը, իբրեւ յուզիչ կամ զրգռիչ տղոց ջղային դրութեան, բոլորովին արգիլած էի, և անոնց տեղ առատ առատ վարձատրութիւններ և ատիճանաւոր պատիւներ որոշել տուած էի. աշակերտաց սիրտն ու հոգին զուարթ առնելու և հրապուրելու համար։

Կը պահանջէի որ աշակերտք ցորեկները լաւ ճաշ մը ընեն, տաք կերակուր ուտեն, և այն աշակերտները՝ որք աղքատ էին և ցամաք հաց կուտէին, կաշխատէի որ սեղանակից ընել տամ կարողացողներու։

Կերակուրէ վերջն ամէն օր պարտաւոր էր լուացուիլ և բերանն ու ակռաները ջրով մաքրել։

Վարժարանին խմելի ջուրը միշտ մասնաւոր ուշադրութեան առարկայ ըրած էի, և կուզէի որ բլլար այն մաքուր, լաւ տեսակ, և առ այս՝ ամէն կարելիութիւն կաշխատէի ի գործ դնել տալ։

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ՀԱՅՈՑ

Մասիս լրագրոյ 85 թիւ թերթին մէջ խմբագրական յօդուած մը կար հրատարակուած որ այնպէս մը ցոյց կուտար թէ Հայոց Միացեալ Ընկերութիւնք անուամբ միայն գոյութիւն ունին և Տնօրէնութեան թաշակը ապահովելու մտածումով միայն կը յարատեւեն (*)։

Խմբագրութեան սոյն խորհրդածութիւնները սխալ տեղեկութեանց վրայ հիմնուած են։ Որովհետեւ այսպիսի սխալ լուրեր կրնան ժողովրդին միտքը պղտորել կրթական հաստատութեան մը նկատմամբ՝ որ նոյն այդ ժողովրդին դրամովը Ազգին կը ծառայէ այնքան տարիներէ հետէ, պարտք կը համարինք կարելի եղածին չափ համառօտակի պատասխանել այդ հրատարակութեան և պարզել իրաց վիճակը։

Նախ սխալ է կարծել թէ օրինաւոր վարչութենէ զուրկ է ընկերութիւնը և մի միայն Տնօրէնութեան ձեռք մնացած է։ Տնօրէնէն վեր Տնօրէն ժողով մը կայ որ Պատրիարքարանի հետ յարաբերութեան մէջ է ամէն ժամանակ և վերին ձայն, վճիռ ու հսկողութիւն ունի ընկերութեան ամէն կարգի գործոց մէջ։ Տնօրէնը որ այդ ժողովոյն պատասխանատու պաշտօնեայն է կարող չէ երբէք վարժարանը փակել կամ բանալ ինքնին առանց վարիչ մարմնոյն կամքն առնելու. ուրեմն Տնօրէնութեան չկրնար վերագրուիլ Մշոյ վարժարանց փակումը որ մեր օրոշմամբը կատարուած է և ունի իր խիստ օրինաւոր պատճառները։

Երկրորդ սխալ է կարծել նաեւ թէ Ազգ. Պատրիարքարանն ինքն է որ պէտք տեսած է ընկերութեան գործոց վրայ քննութիւն մը կատարել ի ձեռն իր պատգամելի անդամներէն միոյն. ընդհակառակն Տնօրէն ժողովն է որ քանի քանի բերանացի ու գրաւոր կերպիւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ու Պատկ. Վարչութեան անմիջական ուշադրութիւնը հրաւիրած է Ընկերութեան նիւթական վիճակի անձկութեանը վրայ, զոր մանրամասն կերպիւ պարզած է ընդարձակ տեղեկագրերով ու միջոցներն ալ ցոյց տալով այս վիճակին դարման խնդրած է ստիպողապէս, և Պատկ. Վարչութիւնն ալ ժողովոյս այս դիմումին վրայ է որ վսեմ. Տիրպէր էֆէնտիի յանձնած է խնդիրը սերտել ամէն կողմերովը, ինչպէս որ Հիւանդանոցի, Տիվրիկի ու Բերայի Կալուածոց Հոգաբարձութեանց և Դպրութիւն խնդրուած է։ Դիպ. Խ.

տեն, և այն աշակերտները՝ որք աղքատ էին և ցամաք հաց կուտէին, կաշխատէի որ սեղանակից ընել տամ կարողացողներու։

Կերակուրէ վերջն ամէն օր պարտաւոր էր լուացուիլ և բերանն ու ակռաները ջրով մաքրել։

Վարժարանին խմելի ջուրը միշտ մասնաւոր ուշադրութեան առարկայ ըրած էի, և կուզէի որ բլլար այն մաքուր, լաւ տեսակ, և առ այս՝ ամէն կարելիութիւն կաշխատէի ի գործ դնել տալ։

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ՀԱՅՈՑ

Մասիս լրագրոյ 85 թիւ թերթին մէջ խմբագրական յօդուած մը կար հրատարակուած որ այնպէս մը ցոյց կուտար թէ Հայոց Միացեալ Ընկերութիւնք անուամբ միայն գոյութիւն ունին և Տնօրէնութեան թաշակը ապահովելու մտածումով միայն կը յարատեւեն (*)։

Խմբագրութեան սոյն խորհրդածութիւնները սխալ տեղեկութեանց վրայ հիմնուած են։ Որովհետեւ այսպիսի սխալ լուրեր կրնան ժողովրդին միտքը պղտորել կրթական հաստատութեան մը նկատմամբ՝ որ նոյն այդ ժողովրդին դրամովը Ազգին կը ծառայէ այնքան տարիներէ հետէ, պարտք կը համարինք կարելի եղածին չափ համառօտակի պատասխանել այդ հրատարակութեան և պարզել իրաց վիճակը։

Նախ սխալ է կարծել թէ օրինաւոր վարչութենէ զուրկ է ընկերութիւնը և մի միայն Տնօրէնութեան ձեռք մնացած է։ Տնօրէնէն վեր Տնօրէն ժողով մը կայ որ Պատրիարքարանի հետ յարաբերութեան մէջ է ամէն ժամանակ և վերին ձայն, վճիռ ու հսկողութիւն ունի ընկերութեան ամէն կարգի գործոց մէջ։ Տնօրէնը որ այդ ժողովոյն պատասխանատու պաշտօնեայն է կարող չէ երբէք վարժարանը փակել կամ բանալ ինքնին առանց վարիչ մարմնոյն կամքն առնելու. ուրեմն Տնօրէնութեան չկրնար վերագրուիլ Մշոյ վարժարանց փակումը որ մեր օրոշմամբը կատարուած է և ունի իր խիստ օրինաւոր պատճառները։

Երկրորդ սխալ է կարծել նաեւ թէ Ազգ. Պատրիարքարանն ինքն է որ պէտք տեսած է ընկերութեան գործոց վրայ քննութիւն մը կատարել ի ձեռն իր պատգամելի անդամներէն միոյն. ընդհակառակն Տնօրէն ժողովն է որ քանի քանի բերանացի ու գրաւոր կերպիւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ու Պատկ. Վարչութեան անմիջական ուշադրութիւնը հրաւիրած է Ընկերութեան նիւթական վիճակի անձկութեանը վրայ, զոր մանրամասն կերպիւ պարզած է ընդարձակ տեղեկագրերով ու միջոցներն ալ ցոյց տալով այս վիճակին դարման խնդրած է ստիպողապէս, և Պատկ. Վարչութիւնն ալ ժողովոյս այս դիմումին վրայ է որ վսեմ. Տիրպէր էֆէնտիի յանձնած է խնդիրը սերտել ամէն կողմերովը, ինչպէս որ Հիւանդանոցի, Տիվրիկի ու Բերայի Կալուածոց Հոգաբարձութեանց և Դպրութիւն խնդրուած է։ Դիպ. Խ.

(*) Այդ տարօրինակ մտածումը մենք չենք ունեցած։ Նոյն թող կարդան մեր գրածը։ Ասկէ զատ թող կարդան Մասիսի 29 թիւը ուր ուրիշ խմբագրականով մը այնքան համակրանքով խօսուած է Ընկ. վրայ և օժանդակութիւն խնդրուած է։ Դիպ. Խ.

դարտ է։ Մենց որ Մասիսի խմբագրութեան կարծել ուզածին պէս ինկած չէ դեռ Ընկերութիւնը, որովհետեւ վարժարաններու բաւական ստուար թիւ մը ունի տակաւին այլ և այլ տեղեր և Մեսցեանեանն զրեթէ ամբողջին փակումն ալ իր կամքէն բոլորովին անկախ պատճառներով յառաջ եկած է որպէս մի քան մինչէ բացատրուած է Ազգ. Պատրիարքարանի, ճամբուզ պաշտօնէից և ոչ մէկուն զրկանք բրած եմք և մինչեւ իսկ չատերուն բացառիկ նպաստներ ալ բրած ենք պարագայից բերմամբ, ինչպէս որ իրենք իսկ կը վկայեն իրենց նամակներովը։ Ատոյգ է որ մեր նիւթական կացութեան բերմամբ պարտ ունինք մեր պաշտօնէից, բայց ոչ օր հինգ բարայի կորուստ պիտի ունենայ ընկերութեան երեսէն։

Վերջապէս բացարձակապէս անձիշդ է յայտարարել թէ ընկերութեան գրասենեակը մէկ օր միայն կը բացուի չաթաթը։ Տնօրէնութիւնը իր պաշտօնին դլուխն է ամէն օր, բայց բնական է որ չկրնար թէ՛ միանգամայն պաշտօնական անձնաւորութեանց մօտ իր պաշտօնին բերմամբը պարտաւորիչ դիմումներն ընել, բայց դարձեալ չաթաթուան վեց օրերուն հինգը գրասենեակ կ'անցուցէ վրայէ վրայ։ Ընկերութիւնը չի կրնար քանի մը պաշտօնեաներ աւելորդ պահել, որպէս զի Տնօրէնին բացակայութեանն ալ բաց մնայ գրասենեակը, մանաւանդ որ պէտք ալ չկայ քանի որ եկեղեցւոյ բանկալը կրնայ լուր ծգուիլ գործի համար եկողին կողմէ և վերջէն՝ Տնօրէնին դալուն՝ կը կարգադրուի ամէն ինչ։

Գալով Տնօրէնին ընկերութեան պաշտօնէութեան մէջ հինգնալուն՝ ասիկա ինքնին մեծկակ առաւելութիւն մ'է կարծեմք ընկերութեան համար և օգուտէ զատ արդիւնք չի կրնար ունենալ։

— Ահա՛ այս է ճշմարտութիւնը։

Ի Դիմաց Հայոց Միացեալ ընկերութեանց
Տնօրէն Ժողովոյ

Վ. Ապէնոպոլիս — Ապէնոպոլիս
Ս. ԲԱՐՍԵՂԵԱՆ — Լ. ՍԱՐԳԻՍՕՖ

6/18 Մարտ, 1897
Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցի
Դալաթիոյ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿՐԷՏԷԻ ԽՆԴԻՐԸ

Ե-բոպական Համաշխարհ-Բէ-ն

Տարակոյս չկայ հիմա թէ վեց մեծ տէրութիւնները համաձայնած են զբաղական միջոցներուն վրայ՝ զոր պիտի դործադրեն Կրետէի և Թուրքիոյ մէջ և դործի սկսան։ Քոբէ-բոնոս Բուլիթ կըսէ. Կրետական խնդրին արդի երեւոյթին մէջ բոլոր կառավարութիւններուն տեսակէտը միանոյն է. Հելլէն կառավարութեան՝ հաւաքական ծանուցագրին տուած պատասխանը չի կրնար խարիսխ ծառայել բանակցութիւններու, այլ՝ ընդհակառակն գործոն միջամտութեան մը առիթ պէտք է տայ։ Իրաւ է որ Ռուս կառավարութիւնը առաջարկեց նոր ծանուցագիր մը խմբագրել, որուն մէջ Թուրքիոյ պատասխանին հակառակ պնդեն տէրութիւնները իրենց որոշումին վրայ։ Բայց ամէն պարագայի մէջ զբաղական միջոցներու դործադրութիւնը պէտք էր այդ տեսակ դիմումէ մը առաջ ըլլար։ Աւստրիոյ մէջ կը կարծուի թէ պէտք չէր աւելի ուշացնել Թուրքիոյ դէմ զբաղական միջոցներու

գործադրութիւնը։ Եթէ Յունաստան յամառի դարձեալ իր ներկայ ընդդիմութեան մէջ, ինքը պատասխանատու պիտի ըլլայ ամէն խիստ քաղաքականութեան զոր այդ դիմադրութիւնը առաջ պիտի բերէ զսպողական միջոցները գործադրելուն մէջ։

Ժողովրդ. Ս. Բէրէզովսքի կարեւոր յօդուածի մը մէջ կրսէ. Աթէնք չհասկցաւ տէրութիւններուն մարդասիրական միջամտութիւնը, ոչ ալ այն նեղողամտութիւնը զոր պետութիւնները մինչեւ ցարդ ցոյց տուին հելլէն կառավարութեան։ Տէրութիւնները պէտք չունին Աթէնքի կառավարութենէն խրատ առնելու։ անոնք իրենց կամքը բանաձեւեցին և հասկցուցին Յունաստանի թէ պէտք է եւ քաչէ զօրքերը և նաւերը։ Այս կամքը չյարգելով, Յունաստան չի՞ ցուցներ թէ անչափահանդիր նպատակ կը չունի, այլ հեռուները կը նայի։ Արդ մեծ տէրութիւնները միաձայնութեամբ որոշած են Արեւելքի խաղաղութիւնը պահպանել, և չեն կրնար թաքուն նպատակի մը սուտ տալ։ Հելլենական կառավարութեան մերժողական պատասխանին վրայ ստիպուեցան, ակամայ, Յունաստանի համար խիստ միջոցներ ձեռք առնել. Հելլենական զօրքերուն պէտք մը չկայ Կրետէն խաղաղեցնելու համար։

Ֆրանսայէ Մերկոյսը

Երեսփոխանական ժողովէն վերջ Ֆրանսական Մերկոյսը վաւերացուց նախարարութեան արտաքին քաղաքականութիւնը ոչ նուազ մեծ առաւելութեամբ ձայներու։ Նոյնն ամենէն կարկառուն դէպքը կամ բանալին եղաւ Մ. Ֆրէյսինէի միջամտութիւնը, որ Մ. Հանոթոյի դէմ պաշտպանեց 1886 ին իր նախագահած դահլիճին քաղաքականութիւնը։ «Դուք, ըսաւ, պարոն նախարար, մեծ խստութեամբ դատեցիք 1886 ին եղածը, ոչ միայն շատ խիստ եղաք, այլ նոյն իսկ անիրաւ, վասն զի ազէկ տեղեկութիւններ առած չէք։ Արդարեւ դէպքերը ազէկ գիտցող մէկը չկրնար ըսել թէ Ֆրանսա 1886ին ընդհանուրին չարամտութիւնը հրաւիրեց իր վրայ։ Իրաւունքէ կընդունիմ որ հիմա ժամանակն անցած է Յունաստանի համար աւելի բարեկամական քաղաքականութեան մը սկսելու, բայց կը ցաւիմ որ մեր 1886 ի քաղաքականութեան չհետեւեցաք որ Ֆրանսայի համար շատ մեծ առաւելութիւններ ունենայաւ։ Կարելի չէ ըսել որ Ֆրանսա 1886 ին կղզիացած և նուաստացած էր Եւրոպայի առջեւ։ Մենք Տէրութիւններուն հետ էինք, մեր բոլոր աղդեցութիւնը գործածեցինք Յունաստանի վրայ, բայց ըսինք թէ միջոցներ կան՝ որոնց չէինք կրնար միարանիլ։ Տէրութիւնները դիցան մեր մատուցած ծառայութիւնները, վասնզի մինչեւ վերջը Եւրոպական ներդաշնակութեան մէջ մնացինք։» Մ. Հանոթօ իր պատասխանին մէջ պնդեց այսօրուան եւ 1886ի քաղաքականութեան մէջ գտնուած որոշ տարբերութեան վրայ։ Այն միջոցին խրատներ տալով կարծես մը վերջացնելուն վրայ էր խնդիրը։ Այսօր Յունաստան խրատի առջեւ ականջները գոցած է, կրետէ զինուորը ղրկած է, խաղաղութիւնը խանգարուած տեսնելու հեռապատկերներ կան։ Խնդիրը հիմա պարզ ձգտումներու վրայ չէ։ Կացութիւնը կորովի գործողութիւն մը կը պահանջէ։» Արդէն հեռագիրը իմացուց թէ ծերակոյտին մէջ կառավարութեան քաղաքականութիւնը ընդունուեցաւ 32ի դէմ 240 ձայնով։

Պաշարումը

Եւրոպայէն կը հեռագրուի թէ պաշարումը դեռ սկսած չէ։

Պէյրութ-Ռէնները

Մասնաւոր լուրերուն նայելով ծովակալները իմացուցին Վասոս գնդապետին թէ Կրետէի բոլոր նաւահանգիստները տէրութիւններուն պաշտպանութեան տակ են, թէ ապստամբներուն կողմէ եղած ամէն գործողութիւն վերջին ծայր խստութեամբ պիտի պատժուի։

Ինքնօրինութիւն

Պերլինէն կիմացնեն Նոյ Ֆրէյ Բրէմի մարտ 16 թուով. Կրետէի տարուելիք ինքնօրինութեան ձեւին վրայ եղած բանակցութիւնները դադրեցան. Սամոսի և Լիբանանի օրինակները կառաջարկեն։

Վասոս Գնդապետ

Աթէնք հաւատացնէ թէ Վասոս գնդապետ հրաման ընդունեց իր բանակատեղին Ակիքիանայէն Սֆաքիա փոխադրել, ուր պիտի սպասէ դէպքերուն։ Զրոյց կայ թէ Աւստրիոյ հիւպատոս Մ. Բինտէռ Վասոսի բանակատեղին կը գտնուի։

Հանէա եւ Բնամա

Հանեայի մէջ ծարեմ հիւանդութիւնը ճարակած ըլլալուն համար բերդին հրամանատար Ամարէթթի նաւապետ յանձնաժողով մը կազմեց հիւանդները առանձնացնելու եւ քաղաքը մաքրելու համար։ Թուրք իշխանութիւնները խնդրեցին ծովակալներէն որ լայնցնեն դրաւումի գօտին Մահմետականներուն շարժելու ազատութիւն տալու համար։ Երեք հարիւր պարկ ալիւր Սիթիա ղրկուեցաւ, ուր մահմետականները ուտելիք չունին։ Ապստամբները Աքլատի պետին հրամանատարութեան տակ տիրեցին Բիսամօի Երկու ամրոցներուն։ Մովակները կիրակի օր զինուորը ղրկեցին, Մահմետականները իրենց պաշտպանութեան տակ առնելու համար։

Յունաստան

Բայց ի թագաւորին թիկնապահներէն, Աթէնք գտնուող բոլոր զօրքերը չորեքշաբթի Թեսալիա դացին։ — Գաժառանդ իշխանին մեկնելու օրը դեռ որոշուած չէ։ — Երեքշաբթի օր Խորհրդարանը առանց վիճարանութեան ընդունեց օտար կամաւորներէ լեգէոն մը կազմելու օրինագիծը։ Միւնոյն նստին մէջ կառավարութիւնը խորհրդարանին կարդաց բանակը շարժման դէմ արուելու արքայական հրովարտակը։ — Ռուսիայէն, Ռումանիայէն, Պուլկարիայէն հանող պահեստներուն թիւը 5,000 է։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Փրէսբոնոն Բոլիթ կիմանայ Ս. Բէդերպուրկէն թէ մայիս ամսուն տեղի պիտի ունենայ Վիլհէլմ կայսրի Զարին ընելիք փոխադարձ այցելութիւնը։ Աւկուսթա Վիքթորիա կայսրուհին կայսեր պիտի ընկերանայ։

ՍԵՐԲԻԱ

Մ. Միլան Բիրոշանաց, որուն մահը հեռագիրը իմացուց, Սերպիոյ ամենէն նշանաւոր պետական անձերէն և իրաւագէտներէն մին էր։ 1879 ին հիմնելով առաջիմաբար կուսակցութիւնը Մ. Մ. Կարաշանինի և Նովաքովիչի օժանդակութեամբ, վարած էր զայն մինչեւ 1883։ 1880—82 նախագահած էր առաջիմական առաջին դահլիճին։ 1883 էն ի վեր Մ. Բիրոշանաց քաղաքական կեանքէ քաշուած էր Միլան թագաւորին քաղաքականութեան չհետեւելու համար։ փաստաբանութեամբ կապրէր։ 1888 ին ամենաբուռնումի հռչակաւոր դատին մէջ Նոմալի թագուհիին փոխանորդն էր։ Մ. Բիրոշանաց դեռ վաթսուն տարեկան չկար։

ՍՊԱՆԻԱ

Զրոյց տարածուեցաւ թէ Քանովասի դահլիճին մէջ անհամաձայնութիւն կայ եւմատական նախարարին և գաղթականութեան սէջտեղ։ Սակայն այս միջոցին ոչ է փոփոխութիւն հաւանական չէ։ — Կառավարութիւնը ծանուցած ըլլալով թէ պիտի ընդունի 6000 կամաւորներու զինուորագրութիւնը Փիլիպպեան կղզիներուն համար, այս թիւէն աւելի ներկայացողներ եղան։ Առաջին զօրքերը մարտ 27 ին Պարչելոնայէն ճամբայ պիտի ելնէն։

ԹՐԱՆՍՎԱԱԼ

Թրանսվաալ կը շարունակէ իր զինաւորական պատրաստութիւնները։ Անընդհատ աշխատութիւններ կան պատերազմական նիւթեր ներածելու համար։ Այսէն ամիս 300 տակառ ռադամիթէք կուգայ Ֆրանսայէն։ Միւս կողմէն ուսելիք կը ղրկուին Թրանսվաալ հարաւային Աֆրիկէի զանազան նաւահանգիստներէն։

ԻՏԱԼԻԱ

Ընտրական պայքարը կը շարունակուի։ քաղաքական անձնաւորութիւններ իրենց ծրագրերը կը պարզեն ընտրողներուն առջեւ։ Երկրագործութեան նախարար Մ. Կիչարտինի ճառ մը արտասանելով ըսաւ թէ դասակիցը կուսակցական դահլիճ մը չէ. Ազիւիկի խնդիրը հեղհեղաբ կը կարգադրուի երկրին համար չատ նպաստաւոր կերպով մը։ Դրաւումը քանի մը կէսերու վրայ միայն պիտի ըլլայ, վասնզի Իտալիա չուզեր այլեւս մտնել 1888 և 1896ի արկածներուն մէջ, ինք հիմա շահեր ունի Եւրոպայի կամ Միջերկրականի մէջ պաշտպանելու։

ՅԵՌԱԳԻՐ

ՄԱՏՐԻՏ, 18 Մարտ. — Հավանայէն կը հեռագրուի թէ Կոմէզ սպաննուած ըլլայ կռիւի մը մէջ։

ԱԼՃԷՐ, 18 Մարտ. — Զարեւիչը այսօր հոս եկաւ և ժամանակ մը հոս պիտի անցնէ։

ԲԱՐԻԶ, 18 Մարտ. — Հիւսիսային Քարոլինի եկեղեցին վրայ ընկղմեցաւ «Վիլ-տը-Ս. Նազէռ» շոգենաւը Հաթրաս գիւղն մօտերը։ 80 ճամբորդներէն չորսը միայն կրցան ազատիլ։

ՎԻԵՆՆԱ, 18 Մարտ. — Սթրոպախ քաղաքապետը պիտի հրաժարի ի նպաստ Տր. Լուէգրի։ Նոր Պատէնի կոմս պիտի առաջարկէ իրրեւ նոր քաղաքապետ. Կայսեր գալէն անմիջապէս վերջը։

ԲԱՐԻԶ, 18 Մարտ.— Օսմանեան Պանքային տնօրէն Սըր-Իսակ-Վինսէնթ Կ. Պոլիս մեկնեցաւ։

ՍՈՖԻԱ, 18 Մարտ. — Նախարարական փոփոխութիւն մը հաւանական է. Մ. Մ. Մուքարէֆ, Կէչոֆ և Թէոտորոֆ պիտի փոխուին։

ՎԻԵՆՆԱ. 18 Մարտ. — Աւստրօ Հունգարական Սէքէնիէ թերթիաւորը՝ որ Անգլիայի ծովակալին խնդրանքով դէտ կեցած էր Տիա հրուանդանին մօտ, Հերակլիոնի հիւսիսային արեւմտեան կողմը, Կրետացի ապստամբներէն հրացանի հարուածներ ընդունեց. ապստամբները կը գտնուէին մօտերը նաւու մը մէջ։ Սէքէնիէ թնդանօթի հարուածներով պատասխանեց և նաւը ընկղմեց։ Ապստամբները փախան։ Սէքէնիէի մէջ վիրաւոր չկայ։

ՀՌՈՄ, 18 Մարտ. — Վաղը 600 նոր զինուորները Հանեա պիտի մեկնին։

ՀԱՆԻԱ, 18 Մարտ. — Սէոոյէ Վէլէթ Ռուս զրահաւորը, որուն մէջ պատահած էր նախընթաց օրուան արկածը. Թուրն պիտի երթայ իր վիրաւորները դարմանելու և հարկ եղած նորոգութիւնները ընդունելու համար։

ՊԷՐԼԻՆ, 18 Մարտ. — Ռոյտրմակին մէջ նախարարապետ իշխան Հոհէնլոհէ. արտաքին գործերու խորհրդական Պառոն Մարշալ. և ծովային նախարար ծովակալ Հոլման ծովային զօրութիւնը աճեցնելու հարկին վրայ պնդեցին։

ԼՈՆՏՈՆ, 15 Մարտ. — Երեսփոխանական ժողովին մէջ պատերազմական գործերու խորհրդական Սըր Ճոն Պրոտրիք իմացուց թէ «Հայէնոյներու փաշէն 600 մարդիկ հրաման ընդունեցան կրետէ մեկնելու։ Աթէնքէն Թայմսի կիմացնեն թէ Աթէնքի ազդեցիկ շրջանակներուն մէջ փափաք կը յայտնուի լրջօրէն խաղաղ լուծումի մը համար։

Ս. ԲԷԴԵՐՍՊՈՒՐԳ, 18 Մարտ.— Կայսրը ընդունեց Սերպիոյ նորընտիր ներկայացուցիչ Մ. Կրուիչ, որ իր յանձնարարագրերը ներկայացուց։

Զորեքշաբթի օր տեղի ունեցան պարի դասախօս Մ. Ժոզէֆ Բալթիի սրահը յաճախող աշակերտներուն քննութիւնները։ Բիւրա, փողոց տը Բոլոնեը թիւ 8։ Բիւրայի բարձր դասի ընտանիքներէն զրեթէ հարիւր յիսուն հոգի ներկայ էին։ Աշակերտներէն շատերը չքեղ տարազներ կը կրէին։ ճոխ չքաւեղան մը հրաւիրեալներուն և պարողներուն տրամադրութեան տակ ղրուած էր։ Քառասունը վեց աշակերտներ պարողներուն տրամադրութեան տակ ղրուած էր։ Քառասունը վեց աշակերտներ զանազան պարեր խաղացին։

Պարի առաջին մրցանակը տրուեցաւ իտալական դեսպանին աղջկան Օր. Բորին. նա Բանայի։ Երկրորդը՝ Սպանիոյ դեսպանին աղջկան Օր. Քարմէն տը Վիլլայի։ Երրորդը՝ Տր. Ֆոթիատէի աղջկան Օր. Հիլէնի։ Միւս տաներկու մրցանակները տրուեցան զանազաններու, որոնց կան նաեւ Սպանիոյ և Իտալիոյ դեսպաններուն միւս երկու աղջիկները։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարք Հայրը հինգշաբթի առաւօտ Մայր եկեղեցի իջնելով ներկայ գտնուեցաւ եկեղեցական արարողութեանց եւ յետոյ քարոզ խօսեցաւ կանանց։

ԲԱՂԱԲԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Քաղաքական ժողովը գումարուեցաւ երէկ Նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր և Ատենապետութեամբ Բարձ. Ցարութիւն բաց Տատեանի։

Ժողովը իր այս նիստն յատկացուց միայն գաւառական ժողովրդեան վիճակին բարւոքման և կարօտութեան վերաբերեալ խնդիրներու։

Ժողովը մանաւորապէս խորհրդակցեցաւ յատուկ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ մը ձեւաւոր կարօտելոց համար նպաստ հայթայթելու և միանգամայն որոնց խնամատարութեան խնդրոց վրայ, և ինչ ինչ նախապատրաստութիւններ ըրաւ թէ նպաստից հաւաքման գործն կարգադրելու և թէ գաւառներէն բաւական թուով որբ տղաքներ բերել տալով պատսպարելու համար Հիւանդանոցի որբանոց-արհեստանոցի մէջ։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր հրամանաւ Ս. Երուսաղէմայ միաբաններէն Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Մայր Եկեղեցւոյ մէջ քահանայ պիտի ձեռնադրէ Տիրացու Մկրտիչ կակուլեանը։

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՍԻՍԻ» (79)

ՍԱՌՈՑՅԼ ԱՆԱՊԱՏԸ

ԺԻՒԼ ՎԷՐՆ

Օգոստոս 21ին, ճամբորդները խոտաբնակի կտրելով Սառնարանի նեղուցին մուտքը հասան. հոն փոթձեցին սառնագաչին վրայէն երթալ, և հետեւեալ օրը Բօպուրկ կղզին ուրկից անցան երկու օրէն ձիւնի ուրականներուն մէջէն։

Ա՛յն ատեն կրցան ձեռք առնել սառոյցի դաշտերուն աւելի դիւրին ճամբան, և վերջապէս Օգոստոս 24ին, ոտք դրին Տէվոն-Սէրթէնթրիոնրի վրայ։

«Հիմա, ըսաւ Տոքթորը, կը մնայ մեզի անցնիլ միայն այս ցամաքէն, հասնելու համար Ուէրէնորը հրուանդանը՝ որ Լանքասթրի նեղուցին բերանը կը դտնուի։»

Բայց օրը սարսափելի էր և խիստ ցուրտ. ձիւնի յորձանքներ, քամիներ իրենց ձմեռնային խստութիւնը սկսան. ճամբորդներուն ճարը հատած էր։ Ուտելիքները կրպառէին, և իւրաքանչիւրը ուտեստի երբորդ մասով կը գոհանար. որպէս զի շուները ունենային իրենց ախորժութեան համեմատական սնունդ մը։

Հողին ընութիւնը չատ բան կաւելցնէր ծամբորդութեան յոգնութիւններուն վրայ. Տէվոն-Սէրթէնթրիոնրի այս երկիրը վերջին ծայր խորդուբորդ էր. պէտք եղաւ կտրել անցնիլ Թրաւէր լեռներէն, անանցանելի կապաններէ, կռուելով բոլոր կատղած տարրերուն դէմ։ Բալիքը, մարդիկ և շուները բիչ մնաց հոն մնային, և չատ անգամներ յուսահատութիւն տիրեց այս փոքրիկ խումբին, որ սակայն ա՛յնքան մարզուած և ա՛յնքան տակուն էր բեւեռային արշաւանքի մը յոգնութիւններուն։ Բայց առանց իրենց գիտնալուն, այս եղկելիները բարոյապէս և ֆիզիքապէս մաշած էին, վասն զի մէկը տնպատիժ կերպով չկրնար տակալ տառնութիւնը ամիս անգոյ անդադար յոգնութիւններու, յոյսերու և յուսահատութիւններու ջլատիչ յաջորդութեան մը։ Միւս կողմէն պէտք է դիտել թէ երթալը կըլլայ եռանդով մը, համոզումով մը, հաւատքով մը, որ կը պակսին վերադարձին։ Ուստի ողորմելիները չատ դժուարաւ կը քաշէին ինքզինքնին, կրնանք ըսել թէ ունակութեամբ կը քաշէին։ Կենդանական տեսակ մը ուժի մնացուածքով, գրեթէ կամքէն անկախ։

Օգոստոս 30ին միայն վերջապէս դուրս ելան լեռներու այս գաւառէն, որուն վրայ ոչ է գաղափար չկրնար տալ ցած գոտիներու լեռնադրութիւնը, բայց անկիր դուրս ելան երիթացած, չորցած և կիսովի սառած։ Տոքթորը չէր բաւեր այլ եւս ուժընդակել իր ընկերներուն, ինքն ալ նուազած կդդար ինքզինքը։

Թրաւէր լեռները կերթային կը յանգէին տեսակ մը դաշտի, որ ցնցուած էր լեռան առաջին վերամբարձումէն։

Հոն հարկ եղաւ անպատճառ քանի մը օր հանգիստ ընել. ճամբորդները չէին կընար այլ եւս ոտք ոտքի առջեւ դնել. լուծքի չուներէն երկուքը ուժասպառութենէ մեռած էին։

Ուրեմն ապաստանեցան սառի կտորի մը հաւեր, ցուրտը դրօյէն վար երկու աստիճանին վրայ էր (— 19° հար.). ոչ մէկը սիրտ և ուժ ունէր վրանը կանգնելու։

Ուտելիքները խիստ քիչցած էին, և չափերուն մէջ տրուած ծայր սակաւ կծծիութեան հակառակ, ուր օրէն աւելի չէին կրնար տալ։ Երէն հետզհետէ կը պակսէր, և ձմեռը անցընելու համար նուազ սատկի կլիմաներու մէջ կերթար։ Սովատանջ մահը ուրեմն սպառնալից կը կանգնէր իր վտասյժ, թաւամած զոհերուն առջեւ։

Ալթամոն՝ որ մեծ անձնուիրութիւն և ճշմարիտ անձնուրացութիւն մը կը ցուցընէր, օրուան քաղեց ուժի մնացորդէ մը, և որոշեց որդրդութեամբ հայթայթել քիչ մը սնունդ իր ընկերներուն։

Առաւ հրացանը, կանչեց Տրքը և մտաւ հիւսիսի դաշտերուն մէջ. Տոքթորը, Ճոնսը և Պէլ տեսան անոր հեռանալը գրեթէ անտարբեր կերպով։ Ժամ մ'ամբողջ, անդամ մ'իսկ չլսեցին անոր հրացանին պայթիւնը, և անոր եւ դառնալը տեսան՝ առանց գնտակ մը արձակած ըլլալու, բայց Ամերիկացին սարսափահար մարդու մը պէս կը վազէր։

«Ի՞նչ կայ, հարցուց անոր Տոքթորը։

—Հա՛ն վա՛ղը, ձիւնի՞ն տակ, պատասխանեց Ալթամոն սարսափի չեչտով մը, հորիզոնին մէկ կէտը ցոյց տալով։

—Ի՞նչ։

—Մարդիկներու ամբողջ խո՛ւմբ մը...

—Ո՞ղջ։

—Մեռա՜ծ . . . սառա՜ծ . . . և նոյն իսկ . . .»

Ամերիկացին չկրցաւ իր մտածութիւնը աւարտել, բայց իր դիմագծութիւնը ամէնէն անճառելի արհաւիրքը կարտայայտէր։

Տոքթորը, Ճոնսը և Պէլ, այս միջադէպէն օգուտուած, միջոց գտան ոտքի ելնելու, և ինքզինքնին քաշքշեցին Ալթամոնին հետքերէն, դէպ ի դաշտին այն մասը՝ զոր ձեռքի շարժումով կը նշանակէր։

Ընդհուպ նեղ տեղ մը հասան, խորունկ հեղեղատի մը խորը, և հոն, ի՞նչ տեսարան ներկայացաւ իրենց աչքերուն։

Արդէն բրտացած դիակներ, կիսովի թաղուած այն ճերմակ սաւանին տակ, ձիւնի խաւերէն դուրս կերեւային հոս ու հոն. հոս թեւ մը, հոն ոտք մը։ աւելի հեռուն ջլապիրկ ձեռքեր, գլուխներ՝ որ տակաւին կը պահէին իրենց սպառնական և յուսահատական դիմագծութիւնը։

Տոքթորը մտեցաւ, յետոյ ետ քաշուեցաւ, գոյնը նետած, դէմքին գիծերը այլափոխուած, մինչդեռ Տրք կը հաջէր վատախտարակ սոսկումով մը։

«Սարսա՜փ, սարսա՜փ, ըսաւ։

—Է՛ ուրեմն, հարցուց նաւազներու պետը։

—Ձճանչցա՞ք զանոնք, ըսաւ Տոքթորը այլափոխ ձայնով մը։

—Ի՞նչ ըսել կուզես։

—Նայեցէ՛ք։»

Այս հեղեղատը բիչ առաջ թատր եղած էր վերջին կռիւի մը զոր մարդիկ մղած են կլիմային դէմ, յուսահատութեան դէմ, նոյն ինքն անօթութեան դէմ, վասն զի քանի մը բառերի պատառներէն հասկցուեցաւ որ եղկելիները մարդկային դիակ կերած էին, թերեւս տակաւին դողդոջուն շաղիղ, և անոնց մէջէն Տոքթորը ճանչցաւ Շանտոնը, Պէնը, Ֆորո-ըրոի թշուառական նաւազները. այս չարաբաղդներուն ուժը պակսեցաւ, ուտելիքն ալ նմանապէս, իրենց մակոյկը հաւանականաբար ջախջախուած էր ձիւնակոյտերու փոկուէն կամ անդունդի մը մէջ գահավիժուած, և չկրցան օգուտ քաղել ազատ ծովէն, կրնանք ենթադրել նաեւ թէ մոլորեցան այս անծանօթ ցամաքներուն մէջ։

(Շարունակելի)

Գասբմ-բաշի կարօտեալ ընտանիքները դանդաղ կը յայտնեն թէ Պատրիարքարանէն իրենց նպաստ ղրկուած 700 ղրշ.ը փոխանակ իրենց բաժնուելու, անոր մէջէն 100 ական ղուրուշ թաղին բարոզիչին եւ քահանային տըրուեր է։

Ասկէ առաջ Պատրիարքարանի հրամանաւ Ա.Ֆիոն գարահիսար օգտակարութեան գայդող Տ. Վահրամ քահանայ Մըսըրլեան չորեքշաբթի իրիկուն Պոլիս հասաւ եւ մօտ օրէն Ամերիկա պիտի մեկնի։

Գուլկարական կառավարութիւնը Մարտ մէկին հրամանագիր մը հրատարակելով՝ Վանա եւ այլ ուր գտնուած դաղթականներուն իմացուցեր է որ մինչեւ 15 օր գործ մը գտնեն իրենց եւ պարապ չպտտին, հակառակ պարագային պատասխանատու պիտի նանչցուին։

Գէորք էֆ. Մելիտոսեան յանձնուած է, առանց ոեւէ վարձատրութեան, Պատրիարքարանի քովի չէնքն ոգել։

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹ. Կ. Ս. ԻՒԹԻՇԵԱՆԻ ԶԵՂՉԵԱԼ ԳԻՆԵՐ

Թափառական Հրեայ 4 հատոր, (Լօժէն Սիւ.)	50 ղրշ.
Ընտանեզուրկ 2 հատոր (Էքթոր Մալոյ)	12 »
Կարմիր մարդոց երգումը 2 հատոր (Բոնսոն տիւ Թէրայլ)	10 »
Կրանթ նաւապետին որդիքը 3 հատոր (Ժիւլ Վէրն)	15 »
Հինգ շաբաթ օդապարիկով 2 հատոր (Ժիւլ Վէրն)	12 »
Ամուսնութիւնը Բարիզի 1 հատոր (Լուսան Ապու)	5 »
Սկզբունք բարոյ. Տնտեսութեան 1 հատ. (Ժօզէֆ Կառնիէ)	3 »
Զիկ-Զակ 1 հատոր (Ֆօրթիւնէ տը Պուագոպէ)	5 »
Արկածը Միւնխհաւուզն Պարոնի 1 հատ.	2 »
Պատժ. Օրինագիրը Օսմ. Պետ.	2 »
Տիկին Վիկիէրոնի Որդի (Լէոն տը Թէնսոյ)	5 »

Կեդրոնատեղին է Պաղատատլեան գրատուն, Սուլթան Համամ թիւ 14։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

Ցառաջիկայ Տէրունական օրերու համար յատկապէս պատրաստուած

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ՆԿԱՐՆԵՐՈՎ ՔԱՆԴԱԿԵԱԼ

ՓՂՈՍԿՐԵԱՅ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԱՂՕԹԱԳԻՐՔ

ԳԵՐ. Տ. Ց. ՄԿՐԵԱՆԻ

ՎԵՐՋԻՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԶԵՂՉԵԱԼ ԳԻՆ

Կան նաեւ միեւնոյն աղօթագրքին զանազան տեսակ կազմուածներ։

Սոյն գրատան ճոխ եւ այլեւայլ կարեւոր տեղեկութիւններով լի գրացուցակը կը ծախսուի ի գին 40 փարայ։

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱՆ

Բ. ՓՈՒՆՋ-հաւաքածոյ աշխարհիկ լեզուի, Բ. Տիպ, գին 6 ղահ.

ԴՊՐՈՑԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ, գործ Emmerson White ի, Թարգմ. Ս. Մ. ԴԱՍԱՊԵԱՆ, անհրաժեշտ ամէն ուսուցիչներու, Տնօրէններու, Հոգաբարձուներու եւ զաւկի տէր մարդոց, որոնք նախանձախնդիր են իրենց փոքրիկներուն բարւոք պատիրակութեան։

Գին 6 ղահեկան

Կեդրոնատեղի, թիւ 16, Դաղասքէր խան, Պահէք գրատ։

2—5

Ընտրեալ հատուածներ

ՍԷԼԱՄԼԸԲ

Սէլամլըբի արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երեկ։ Վեհ. Սուլթանը կէս օրին չքեղ հանդէսով Համիտիէ մզկիթը գնաց ուր կէս օրուան աղօթքը կատարիւէ յետոյ միւնոյն չքեղ հանդէսով Կայս. Պալատ վերադարձաւ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Ներքին գործոց նախարարութեան արձանագրութեանց տնօրէն Հայրապետ պէյի Պալատի ատենաբան արուեցաւ։

Մաքսային ժողովոյ անդամներէն Մուսթաֆա Ֆիֆի պէյի՝ Իւլաթ Ա. ատենաբան։

Բաղաքային պաշտօնէից յանձնաժողովոյ արձանագրութեանց տնօրէն Մահմուտ Ֆուատ պէյի՝ Իւլաթ Բ. ատենաբան։

Ներքին գործոց նախարարութեան թղթակցութեանց դիւանատան քարտուղարներէն Մէհմէտ Հալիսաթ էֆէնտիի՝ Ատենէի Միւթէվելիի ատենաբան։

Վեհ. Սուլթանի թիկնապահներէն գօրագասը Մէհմէտ Ալի պէյի՝ հաղարապետութեան ատենաբան։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ

Կայս. դիւանատան քարտուղար Թէվֆիկ պէյի Ա. կարգի Մէճիտիէ տրուեցաւ։

Գ. Զօրաբանակի պիտոյից վարչութեան նախագահ Միրլիվա Համտի բաշի՝ Բ. կարգի Մէճիտիէ։

Արտաքին գործոց նախարարութեան արձանագրութեանց դիւանատան Բ. քարտուղար Բէշատ պէյի՝ Գ. կարգի Օսմանիէ։

Օտար մամլոյ գրաքննութեան քարտուղարներէն Ֆաթին Իքիատիս էֆէնտիի՝ Դ. կարգի Օսմանիէ։

Թնդանօթարանի հաշուակալութեան նախկին յանձնաժողովոյ պաշտօնեաներէն հաղարապետ Ալի Սրրրի էֆէնտիի՝ Դ. կարգի Օսմանիէ։

Գրրգ Ազաճի փամփուշտի գործարանի աշխատաւորներէն Հազգր, Հիւսէյին, Իմին եւ Իսրահիմ էֆէնտիներու՝ Արհեստից չքաղամ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՑՈՒՄ

Եաֆաէն կիմացնեն թէ ժողովրդեան տուած նպաստներով շինուելու վրայ եղող նախնական վարժարաններէն երկուքին շինութիւնը աւարտելով՝ բացման հանդէսը կատարուած է եւ այս առթիւ բարեմաղթութիւններ եղեր են Վեհ. Սուլթանին արիւշատութեան համար։

ՇԱՀԻՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿԸ. — Ս. Բէղրպուրկէն կը հեռագրեն թէ Շահին գահակալութիւնը Զարին ծանուցանող արտաքոյ կարգի Պարսկի դեսպանը ճամբայ ելած է Պոլիս դարձ, ուր Օսմ. կառավարութեան մօտ, միւեհոյն պաշտօնը պիտի կատարէ։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ. — Վեհ. Սուլթանը ղբնահատելով ծովային նախարար Հասան բաշի Օսմ. նաւատորմը պատրաստ վիճակի մէջ դնելու համար ցուցուցած ջանքերը թանկագին սուր մը նուիրեց։

ՏԻԿԻՆ ԿԻԷՍԼԻՆԿԻՆ.—Աւստրօ-Հունգրական դեսպան զինուորական կցորդին կինը Տիկ. Լա Պարոն Կիէսլինկին, երկու օր առաջ արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով Վիէննայէն մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

ԱՆՁՆՈՒԻՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԻՆԱԿ. — Անգլիացի նաւաղ մը, անոնցմէ որոնք ղրկուած էին Գանտիա ազատելու ապստամբներէն պաշարուած խումբ մը Թուրքեր, 15—16 տարեկան Թուրք երիտասարդ մը նշմարեց որ անօթութենէ նուազած չէր կրնար հետեւիլ կարաւանին։ Իսկոյն այս քաջասիրտ նաւաղը իր քովի գոնեակով լեցուն ամանը անոր տուաւ, զոր խմելէ յետոյ ոյժ առաւ երիտասարդը եւ սկսաւ քալել։

ՍՕՖԻԱՅԷՆ կը հեռագրեն թէ Պուլկարիոյ առեւտրական նախարար պիտի ղրկուի մայրաքաղաքիս պուլկարական գործակատար Մ. Մարկոֆ։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ. — Սեւ Լերան դեսպան Մ. Պաքիշ հինգշաբթի օր Բ. Դուռ երթալով տեսակցեցաւ Բարձր Մեծ Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Նախարար Թէվֆիկ բաշի և Պետական Խորհրդոյ նախագահ Սաֆտ բաշի հետ։

ԴՈՂԵՐ. — Դողերը մտնելով Դալիոնճաւ-Գուլլուգ Հայ հասմէական վարդապետի մը տունը Արեւելեան երկաթուղոյ 58 արժէթուղթ տարին։ Ոստիկանութիւնը կը փնտռէ զանոնք։

ՍՈՒԼԹԱՆԻ ԴԱՇՆԱԴԻՐ. —Այն յանձնաժողովը զոր կը կազմեն Վեհ. Սուլթանին առաջին թարգման Գարաթէոտորի բաշի, մաքսային վերատեսուչ Հասան Ֆէհմի բաշի, անտառներու, հանքերու եւ երկրագործական նախարար Սէլիմ էֆէնտի Մէլհամէ, արտաքին գործոց նախարարութեան թղթակցութեանց դիւանատան առաջին քարտուղար Նուրի պէյ՝ և վաճառականական սենեկի տնօրէն Նիգոլաքի էֆ. Սկուրիտա, չորեքշաբթի օր գումարուեցաւ Բ. դռան մէջ։ Այս յանձնաժողովը, որուն պաշտօնն է վեց մեծ պետութեանց հետ կնքուած առեւտրական դաշնագրերը քննել նախ եւ առաջ զբաղեցաւ Թուրքо-ռուս առեւտրական դաշնագրութեամբ։ Ռուսական դեսպանատան առաջին թարգման Մ. Մագրիմօֆ եւս ներկայ էր։

ՍՕՖԻԱՅԷՆ կը հեռագրեն թէ Պուլկարիոյ առեւտրական նախարար պիտի ղրկուի մայրաքաղաքիս պուլկարական գործակատար Մ. Մարկոֆ։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ. — Սեւ Լերան դեսպան Մ. Պաքիշ հինգշաբթի օր Բ. Դուռ երթալով տեսակցեցաւ Բարձր Մեծ Եպարքոսին, Արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիկ բաշի և Պետական Խորհրդոյ նախագահ Սաֆտ բաշի հետ։

ԴՈՂԵՐ. — Դողերը մտնելով Դալիոնճաւ-Գուլլուգ Հայ հասմէական վարդապետի մը տունը Արեւելեան երկաթուղոյ 58 արժէթուղթ տարին։ Ոստիկանութիւնը կը փնտռէ զանոնք

ՍՈՒԼԹԱՆԻ ԴԱՇՆԱԴԻՐ. —Այն յանձնաժողովը զոր կը կազմեն Վեհ. Սուլթանին առաջին թարգման Գարաթէոտորի բաշի, մաքսային վերատեսուչ Հասան Ֆէհմի բաշի, անտառներու, հանքերու եւ երկրագործական նախարար Սէլիմ էֆէնտի Մէլհամէ, արտաքին գործոց նախարարութեան թղթակցութեանց դիւանատան առաջին քարտուղար Նուրի պէյ՝ և վաճառականական սենեկի տնօրէն Նիգոլաքի էֆ. Սկուրիտա, չորեքշաբթի օր գումարուեցաւ Բ. դռան մէջ։ Այս յանձնաժողովը, որուն պաշտօնն է վեց մեծ պետութեանց հետ կնքուած առեւտրական դաշնագրերը քննել նախ եւ առաջ զբաղեցաւ Թուրքо-ռուս առեւտրական դաշնագրութեամբ։ Ռուսական դեսպանատան առաջին թարգման Մ. Մագրիմօֆ եւս ներկայ էր։

ՊՏՈՑՏ. — Պաղատատի անգլիական հիւպատոս Մ. Միւզլէր իր կնոջ հետ այս միջոցիս Սուրիոյ եւ Պաղատատ կողմերը պտոյտներ կը կատարէ։

ԳԱՆԱԿՈՇՈՒԹԻՒՆԷ ՄԵՌԱԾ. — Սելանիկէն կը գրեն թէ Հաիմ Թիանօ անունով տղեկ մը աւստրիական թղթատարանի դրան առջեւ նստած միջոցին գաւազանը կրսէ որ տեղէն ելնէ, սակայն տեսնելով թէ մարիկ չըներ ձեռքի գաւազանովը այնպէս մը կը զարնէ Հաիմի գլխուն որ անմիջապէս կը մեռնի։ Ոստիկանները վրայ հասնելով կը ձերբակալեն գաւազանը։

ԾԽԱԽՈՏԻ ՄԱՔՍԱՆԵՆԴ.—Լէֆկէի մօտ հարիւր հատ զինեալ ծխախոտի մաքսանենգեր դէտերու հանդիպելով զանոնք կը ձեռնէն, մէկ հոգին կը կապեն եւ անոնց երկու ձիերը առնելով կը փախին։ Տեղական կառավարութիւնը խիստ քննութիւններ կը կատարէ։

ԾՈՎՈՒ ԱՐԿԱԾ.— Մատրիէն կը գրեն թէ Անգլիական չոգենաւ մը Իւշանթ հըրուանդանի առջեւ իր մէջ գտնուած նաւաստիներով ընկղմեր է։ Նորմանթ անուն չոգենաւ մը Պիսկաեան ծոցին մէջ ֆրանսական ծովեղերքին վրայ խնալով, խորտակուած եւ անոր նաւաղներուն նկատմամբ մինչեւ ցարդ ոեւէ տեղեկութիւն առնուած չէ։

ՎԵՆԵՏԻԿԻ առողջապահական ժողովի Օսմ. պատուիրակներէն Տոքթ. Վիթալիս էֆէնտի հինգշաբթի օր Պոլիս գալու համար Վենետիկէն մեկներ է։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ եւ Հանրօգուտ շինութեանց նախարար Մահմուտ Ճելալէտտին բաշա հինգշաբթի օր Բ. Դուռ երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ - Եպարքոսին հետ։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ. — Վեհ. Սուլթանը հրամայեց Զէյթունի մէջ տուներին այրած զանազան զինուորականներու նպաստներ տալ։

ԲՆՆՈՒԹԻՒՆ.— Կայս. արհեստից վարժարանի այս տարուան ընթացաւարտներու քննութիւնները մօտ օրէն պիտի սկսին։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՈՑ ԱՐԿԱԾ. — Անցեալ երեքշաբթի Էսկիշէհիրէն 14 քիլոմէթր հեռու Մահմուտ անունով անձ մը կառքով երկաթուղւոյ վրայէն անցած միջոցին յանկարծ Գոնեայի չոգեկառքը կուգայ եւ խեղճ մարդը տակը մնալով կը մեռնի։ Կըսուի թէ չոգեկառքին եկած ատենը մարդը կառքին մէջ քնացած ըլլալով՝ անոր սուլելու ձայնը չէ իմացած եւ հետեւաբար չէ կրցած կառքը ճամբուն վրայէն անդին տանիլ։

ՆԵՐՈՒՄ. — Գոսթանթի անունով յոյն մը որ սնարգործութեան մը պատճառաւ 15 տարուան թիապարտութեան դատապարտուած էր, հիւանդ ըլլալով կայս. ներման արժանացաւ։

ԿՐԵՏԷԻ ԽՆԴԻՐԸ

Հինգշաբթի յաջաւորակ մը և վեց հատ թորփիլակիր կամուրջէն դուրս ելնելով Միջերկրական գացին այն տեղ փորձեր կատարելու և պահակ չոգենաւի պաշտօն կատարելու համար։

—Տարտանելի թորփիլանաւերէն երկու հատ մինչեւ Պօֆա ատասի գացած են փորձ կատարելու։

—Ընդհանուր թորփիլակիրներուն մէջ մէկ եղեկտրական լամբար տրուեցաւ, որպէսզի թէ նաւահանգիստներու մէջ գտնուած միջոցին և թէ մեկնած ատեններին կայմին վրայ կախեն։

—Հինգշաբթի իրիկուն 38 վակոնէ բաղկացեալ կառախումբով մը դարձեալ պաշար, հագուստ, վրան, փռոց, կօշիկ, դեղագործական և բժշկական նիւթեր ղրկուեցան Սելանիկ։

—Օսմանիէ մարտանաւին զինուորական նուագախումբ մը տրուեցաւ։

—Նախընթաց օր գօրավար Վուտոն բաշա մի քանի կայս. նաւեր աչքէ անցուց։

—Վեհ. Սուլթանին թիկնապահներէն Նամըգ բաշազատէ հաղարապետ Ապտի պէյ Ալասոնիա ղրկուեցաւ։

—Իտարէի Մախսուսէի Ապոնա չոգենաւը առջի առաւօտուն Դավազի առջեւ 203 ծովային զինուոր դուրս հանելէ յետոյ մեռցեալ 1719 պահեստի զինուորներն ու անոնց ուտելիքները Թէքիր տաղ տարաւ։

—Նաւահանգստի վերատեսչութեան պաշտօնեաներէն հաղարապետ Շիքրի պէյ Սղեղէէ զրահաւորին բժիշկ նշանակուեցաւ։

—Դապաթաչի առջեւ կեցող Իզմիր յածաւորակը առջի իրիկուն մեկնեցաւ։

—Սպարապետի դուռը Գ. զօրաբանակի հրամանատարին հեռագրեց որպէսզի մաս առ մաս ղրկուած բժիշկները վաստերուն բաժնուին, առանց առողջապահական պաշտօնէի վաստ չձգուի և եթէ ուրիշ բժիշկի պէտք կայ իմաց տուսի իրեն։

—Մանասթիրի պահեստի զօրաց վաստէն 30 հոգի, որք առաւտուրի համար իրենց երկրէն դուրս կը գտնուէին, գնդապետ Ալի էֆէնտիի ընկերակցութեամբ Մանասթիր գալով իրենց վաստին միացան։

—Ալասոնիոյ և Սերֆիչէի խճուղիները քննելու համար երկրաչափ Պէտրի էֆէնտի Մանասթիր պիտի երթայ։

—Կայս. նաւատաժներու խումբէն գօրագասը Օսման Զէքի պէյ առաջին զօրաբաժնի նաւատաժութեան ուսուցիչ կարգուեցաւ։

— Թէքիրտաղի բնակիչներէն Թանաչաբի Մանոլիսի հեծելազօրքի ձիերուն 100 խանթար յարդ նուիրեց։

— Հինգշաբթի օր բազմաթիւ ռմբաձիգ երեքտրազէտ և ցուցարար (իշարէթճի) զինուորներ բաժնուեցան պատերազմական նաւերուն։

— Ոստիկանութեան զրան բժիշկ զընդապետ Հիքմէթի պէյ, գայմագամ Մէհմէտ Շեվկը պէյ և գայմագամ Սատրգ պէյ. Սահմանագլխոյ շարժուն հիւանդանոցներուն առաջին բժիշկ կարգուած ըլլալով երկուշաբթի պիտի մեկնին։

— Կայս. անձնապահ զօրագունդի հեծելազօրաց երրորդ վաշտի առաջին անասնաքոյժ հաղարապետ Բիւշրի պէյ Ալասոնիոյ թնթանօթաձիգ զօրաց անասնաքոյժ կարգուեցաւ։ Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ շուտով մեկնի։

—Սպարապետի դուռը որոշեց Ալասոնիոյ հիւանդանոցներուն համար Մալթէփէի և Դումպարճանէի հիւանդանոցներէն 219 սպասաւոր որոշել և վերոյիշեալ տեղերը ղրկել։

— Կայս. զինուորական վարժարանի բժիշկներէն հաղարապետ Մէհմէտ Սրիֆ էֆէնտիի և ուրիշ պաշտօնեաներ Ալասոնիոյ զօրաբաժին բժիշկ կարգուած ըլլալով որոշուեցաւ պէտք եղած ճամբու ծախքը զինուորական դանձարանէն տալ։

— Մուրատլը գիւղաքաղաքի միւտիրը, Ալի էֆէնտի և տեղւոյն ժողովոյ անդամ Ահմէտ էֆէնտի ամէն օր երեկոյեան հոգի կորսուելն, որը մօտակայ հորէն ջուր քաշելով չոգեկառքով մեկնող զինուորներու ամանները մէջ կը լեցնեն։

Վակտան

ՂԱՀԱԹԻԱ, 7 19 Մարտ 97 ժամ 11½

Օսմ. Բոնսոլիտ գոցուեցաւ	ղրշ.	19—28
Բէյթի պարտաթուղթ	»	12—35
Բուսէլիի երկաթուղի	» ֆրգ.	90—62½
Օսմանիէ	»	328—
Բոնիորիթ	»	414—
Քարամանների պարտաթղթ.	»	458—
Թրամուէյի բաժնեթուղթ	լիրա	7—02
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	»	3—90
Գրէտի ժէնէրալ	»	6—30
Թրանսվաալ	ֆրգ.	25—

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ	ՂՐՇ.	ԲՐ.
Մէհմիտիէ		108—14
Մէճիտիէ		97—20
Մանր արծաթ		103—
Անգլիական ոսկի		110—09
Գաղղիական »		87—25
Գրիմիզ		51—10
Բուպլ թղթադրամ		90—05

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ 18 Մարտ 97 ժամ. 3 25

3% Ռանթ Ֆրանսակ. գոցուած		102—35
Գոնս. Օսմ. սեռի D.	»	18—05
Բուսէլիի երկաթուղի	»	89—75
Բէյթի բաժնեթուղթ	»	292—
Պանք Օթոման	»	514—
Թրանսվաալ	»	24—50

ԼՈՆՏՈՆ, 18 Մարտ 97 ժամ 6.55

Անգլիական գոնսոլիտ		111—96
Գոնս. Օսմ. սեռի D, գոցուած		18—
» » » B,	»	31—
Պանք Օթոման	»	10—37
Միաց. Եգիպտական	»	105—

Ա Զ Գ

ԲԻԻԶԱՆԴԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

Մանկապարտէզի նիւթերու և դպրոցական տետրակներու ճոխ հաւաքածոյ մը կը գտնուի միշտ պատրաստ, Սեղբոս խան թիւ 5, Բիւզանդեան Գրատունը։ Մայրաքաղաքիս և գաւառային վարժարանաց արգոյ տեսչութիւնք կրնան դիմել գրատունս և իրենց պէտք եղածն հայթայթել։

Ղալաթիա, Սեղբոս խան, Ֆիլ— 11 05

Թիւ 130

ԾԻԻՊ

ԴՐԱՄԱՐԿՂ. ԴԱՆՁԻ ՍԵՆԵԱԿ. ՊՈՂՊԱՏԷ ՎԱՆԴԱԿՈՐՄ ՈՒ ԴՈՒՌ. ՊՈՂՊԱՏԷ ԳՐԿԻՆ ԴՈՒՌ. ՈՐՔ ԱՆԿԻՋԵԼԻ ԵՆ ԵՒ ԲՆԱԻ ՁԵՆ ԲԱՑՈՒԻՐ

Պողպատէ դրամարկղներ դրահագատ, որք կը գիմադրեն ամէն տեսակ գործիներու և հրդեհի։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել միակ գործակալ Պ. Պ. ՃՕՆ. Ր. ԹՕՄԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻՈՑ, Թոմբոն խան Պոլիս։

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ ՄԸ.

Ամբողջ Պատմական, Վիպական, Դրական այլ եւ այլ տեսակ զրքերը ծախու հանուած է, ամբողջ Հիւկօի, Տիւմայի, Մօնթէբէնի, Վենետիկի եւ Վիեննայի։

Հայատառ Թրքերէն ամէն տեսակ վեպեր եւնկազմերը փառաւոր եւ գիները շատ ամոյն։ Երկրագունտ ամսաթերթ հանդիսի իւրաքանչիւր տարեկանը 12 ղրշ։ Դաւառներէն 12 ղրուշի փոխ ղրկողին, ուզուած տարեկանը կը ղրկուի, առաջին տարին սպառած։

Առուծախ գործածուած բուլերու։

Դիմեցէք ՁԱՐԴԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆԸ Զարմարտիլար Թիւ 50, Սարա-Զէյտի դէմ։

Թիւ 619 2—4

Տր. Ա. Ֆարաֆօյ

Մասնագէտ ծնոմամիզական, գաղիական եւ մորթային ախտերու

Ամէն օր խորհրդակցութիւնք ժամը 5—11 Բերա Մեծ փողոց Պոնմարշէի դիմաց 367 թիւ, իր հաստատած եւրոպական թարմանատան մէջ։

Ամէն ջանք ի գործ կը դրուի հականեխական ազդու միջոցներուն համար։

Որով հիմնապէս կը բուժէ հին և նոր ջերմամիզութիւնները կարճ ժամանակի մէջ։ Նաեւ գաղիական ախտերը. նորանոր գործիքներով կը քանայ միզանցքի անձկութիւնները և նոր մեթոդով կը թարմանէ ծննդամիզական ամէն տեսակ ախտերը։

ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Տոքթ. Նիքոլաիտիս կը ծանուցանէ որ, ծննդական գործարաններու ընդհանուր հիւանդութիւնները և մասնաւորաբար թէ հին և թէ նոր սկսած գաղղիական ախտն ու չիրմամիզութիւնը (պէլ սոզուգլուզը) 5 6 օրուան մէջ կատարեալապէս կը բժշկէ, առանց բնաւ ցաւ զգացնելու. իր գարմանած հիւանդները այլեւս բնաւ ենթակայ չեն ըլլար ոչ միզանցքի նեղուածքի, ոչ բբոսթաթի և ոչ ալ չերմամիզութեան. կատածողները կրնան բժշկուելէ վերջ վճարել այցագիները։

Կը գտնուի ամէն օր ժամը չորսէն տասը Ղալաթիա կամուրջին գլուխը Սրվաճիօղլու խանին կից 5 թիւ գարմանատունը։

(թիւ 4)

ՇԱՆԹԱՐԳԵԼ

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ

եւ ուրիշ ամէն տեսակ եղեկտրական գործիք

ԱՆՕՐԻՆԱԿ ԱԺԱՆ

Ընտիր ապրանք, խնամեալ աշխատութիւն

1890ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ ՏՈՒՆ

Ս. Վ. ԱՃԷՄԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՅԱՆԶՆԱՌՈՒ—ԵԼԵԿՏՐԱԳԷՏ

ՀԱՅԹԱՅԹԻԶՔ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

14 եւ 19, Հիվիր Պէյ խան, 14 եւ 19

Քիւրէքիէր — Կալաթա

DESPINAKIS

ՔԱՖԷ ՌՈՒԱՅԵԱԼ

CAFÉ ROYAL

Բերայի շիտակ ճամբան.

ՊանգՕթոմանի մասնաճիւղին ճիշդ դիմացը

Ամէն տեսակ առաջին կարգի ըմպելիքներ շատ ամոյն. սոյն զրասրանի վարժակալը Մ. Տ. Կ. Տէսրինաբիս ըլլալով բան մը չէ խնայած իր յաճախողները գոհացնելու համար. լաւ եւ Ֆարմ զարեւ, ուր ու Պաթիսթայի զուտ խաղողէ շինուած օնեաք կը գտնուի սոյն զրասրան ն մէջ։

Այս առթիւ կը յայտարարուի եւս որ Պաթիսթայի հանրածանօթ քոնեաքը որոյ միակ ներկայացուցիչը Թուրքիոյ, Պուլկարիոյ եւ Ռումանիոյ մէջ Մ. Տ. Կ. Տէսրինաբիս է, կը ծախսուի իր կեդրոնատեղին որ ի Ղալաթիա, Զիւլֆարի փողոց, թիւ 23։

Ցիշեալ քոնեաքը զուտ եւ անխարդախ ըլլալով տկար սատմոքներու համար շատ յարմար է գործածելու. եւ մանաւանդ բժիշկներէ յանձնարարեալ։

THE

LANKASHIRE INSURANCE COMPANY

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Է 1852 ԻՆ

ԸՆԿԵՐԱՑԻՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ ԾԱՆԳԼԻԱ

Lancashire Insurance Buildings, Exchange Street Manchester

Դրամագլուխ 3,000,000 անգլ. ոսկի

Պահեստի գումար 1,372,875 »

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Հրդեհի դէմ ապահովագրութիւնը, ամէն տեսակ քարուկիր ու փայտաշէն կալուածներու վրայ, կահերու և ապրանքներու վրայ և այլն, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով ու սակերով։

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Այս ընկերութիւնը յոյժ բարձր ատիճանով կը ներկայացնէ բոլոր այն առաւելութիւնները զորս կրնան փ ն փագրել կեանքերնին ապահովագրել ուզողները, ամբողջ կամ իսառն՝ որոշ պայմանաժամով։

Ամէն տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներուն, (Bond Sellar & Cie.) Պոնտ Սելլէր և Ընկ. Բիւշիք Թիւնէլ խան, Ղալաթիա։ 427

AYER'S

HAIR VIGOR

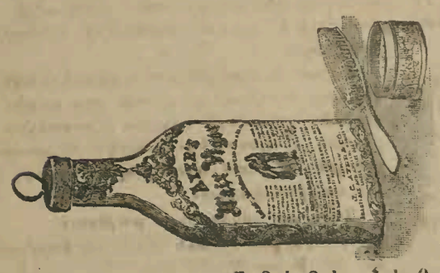

ԱՅԷՐԻ ՀԷՅՐ ՎԻԿՕՐ

ՄԱԶԵՐԸ

Նորատորէն կաճեցնել է

եւ անոնց գոյնը կը վերահաստատել

Բերուիր կը բուժէ, գլխուն մորթը կակուղ, առողջ եւ մեղմ զերծ կը պահէ։

Տիկին մը կը գրէ. «Ուրիշներուն օգտին համար պարտաւոր եմ բել թէ վեց տարի առաջ մազերս մեծ մասը թափած էր եւ մնացեալ փոքր մասն ալ ծերմակեր էր։ Այէրի Հէյր Վիկօրը քանի մը ամիս գործածելէ ետքը, մազերս սկսան բուսնիլ իրենց առջի գոյնովը։

Ա. Յ Է Ր Ի Հ Է Յ Ր Վ. Ի Կ Օ Ր Ը

կը գտնուի դեղագործներու եւ դեղավաճառաց քով։ Հընդհանուր մթերանոց Տր. Այէրի դեղերուն Պ. Էմ. Քարուանայի անգլիական վաճառատունը, 95 եւ 97, Եիւսէր Գալտերըմ, Վօյվոտայի պանդոկին մօտ։ 603

Իր անարատութեան պատճառաւ

ՇԱԲՕԹՕ

բէրթօնը միակն է որ կը գործածուի Գ. Բասթէօռի, Գերլինի, Վիէննայի և Բեռլըսպուրկի աշխատանոցներուն և Ֆրանսայի ծովային նախարարութեան կողմէ։

ԱԶԳՈՒՇԻՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՐԱԳ ՆԵՐԳՈՐԾՈՒՄ

ՇԱԲՕԹՕԻ ԳԻՆԻ

ԲԷՐԹՕՆԸ

VIN CHAPOTEAUT

Բէրթօնն, որ իբր ամենաբաւական անունդ ծանօթ է, կովի մսին մարսողութեան արդիւնքն է՝ բէրթէնի և կամ նոյն իսկ ստամոքսին միջոցաւ։ Այդ կերպով կը սնուցանեն հիւանդները, նոր ապաքինածները, ինչպէս նաև այն անձերն, որք ունին հիւծուիլ առաջ եկած անարիւնութիւն, սնունդներէ նողկանք, տենդ, չքաւորութիւն, թանչք, ուռեցք, քանչէս, ստամոքսի սուլեարդի հիւանդութիւն՝ տաք երկիրներ բնակելէ յառաջ եկած։

ՇԱԲՕԹՕ, 8, Վիվիէն փողոց, Փարիզ, և բոլոր դեղարանաց մէջ։ A.

L'AGUE GURE D'AYER

Ագուան մենոլորտ մը որ առաջ կուգայ նեխելու վրայ եղող բուսեր, նիւթերէ, վնասակար մասնիկէ (բան) որ միշտ կը բարձրանայ ծիկոցներու, լցացած ջուրերու, ճահիճներու, հոսած ջրերու եւ բաց ուած կոյուղիներու մէջէն, ըլլայ բաղաքի ըլլայ գեղերու մէջ։ Վերջապէս այն ամէն բաներ որ մենոլորտը կը ներառնուն առաջ կը բերեն կարգ մը հիւանդութիւններ որ մէկ խօսքով ՄԱԼԱՌԻԱ կը կոչուի։ Եթէ այդ Մոյնը արի նի մէջ մտած է, երեւան կուգայ հետեւեալ իւանդութիւններու մէջ ինչ տակ. տենդ, ընդհատ տենդ, ծանր տենդ, սարսուռներ. ՄԱԼԱՌԻԱ, մազմազին տենդ, ժամատենդ. հիւանդութիւններ որ սովորական եղանակներով չեն բուժուիր։ Այս բոլոր լուանգատը հիւանդութեանց մասնաւոր դարմանն է Cure d'Ayerը որ ապահովապէս բուժէն է, եւ իր գործածութիւնը որ եւ է վտանգաւոր հետեւանք չունենար։ Ague Cure d'Ayerը բուսային արտադրութիւն մն է. չպարունակիր որ եւ է հանքային նիւթ. պատրաստուած է ճիշտ համեմատութիւններով։ Իւրաքանչիւր շիշին կցուած է ապուած բացատրութիւն մը որ կը սովրեցնէ, թէ ինչպէս Ague Cure d'Ayerը դիզոր պա տպան մըն է ՄԱԼԱՌԻԱ դէմ։

Ague Cure d'Ayerը կը ծախուի բոլոր դեղավաճառներու եւ դեղագործներու քով։

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԼԳԱՄՈՒՐԻՉ ՉՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆԱՐԳԻՉ

Ամենաղու կազդուրիչ զր պարտին գործածել Ապաքինող Ները, Ծերերը, Կանայք, տկարակազմ Տղայներն և ամէն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկնանց և Զրզային ու Ուղղային դրութեանց կազմութեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ Նիւթերով։

ԲԻՆԱՅՈՎ ՄԱՍ ՀԻՒԹ ՑՈՍՑԱ՝ ՏԷ ՇՕ

Վիալի Գինին ամենէն աղդու գէ երու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամէն ցաւերու, Գրգիռութեան, Հիւծման, Երկար ապաքինումնց, եւն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Զրզային ուժհատութեան ամէն վիճակներուն որոշ շատեր չարաշուք կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. Վիալ, Վիքթոր Հիւկօ փողոց, 14—ԼԻՈՆ 507

Գործակալ և միակ առաջադրող Ի. Գ. Պոլիս ՍԿԻՒՍՔ ԲԱՆԿԱԿԱՆ Ղալաթիա, Մոմչանէ, թ. 86։ Բաշխման կը վաճառուի ամէն դեղարաններու մէջ և դեղավաճառներու քով։

ՐԷՅՆՕԼՏԻ ԿՈՒԹ ՍԲԷՍԻՖԻՔ

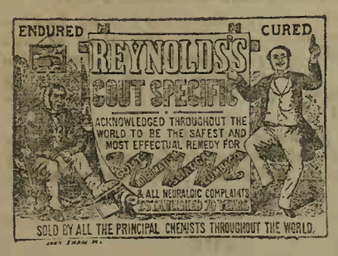

Կը բուժէ կաթուածը, յօդացաւերը, կողացաւը եւ բոլոր ջղային ցաւերը։ Ամբողջ աշխարհի մէջ լաւագոյն դեղը ճանչցուած է կաթուածի, յօդացաւի, կողացաւի դէմ. Մէկ անգամ առնելը բաւական է բանի մը ժամուան մէջ զգալի ամոքումը առաջ բերելու համար։ Մեծամեծ բժիշկներ սաստիկ կը յանձնարարեն զայն։ Ռեյնոլդի նշանաւոր Տր. Տէլի կը գրէ. «Քիչ մը առեն Ռէյնոլտի կոնթ Սբէսիֆիքը տուի հիւանդներուս եւ կը փութամ ըսելու որ միշտ լաւ արդիւնք տեսայ։ Կը հաստատեմ որ ասիկայ շատ ճանկալին ու ազդեցիկ դեղ մըն է։»

ՀՐԱՒԱՆԴ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԵԱՆ.— Պէտք է անօթի փորանց, պատկելէ անմիջապէս առաջ՝ առանց խառնուրդի խմել զայն։ Սիսելու է 40 կաթիլէ, որ կրնայ հետեւեալ գիշերը 60ի բարձրանալ։ այսպէս հետզհետէ մինչեւ 120ի։

Մեծ եւ փոքր բանկանակներ ու շիշերով կը ծախուի մեր Քարքիոյ միակ ներկայացուցչին ԷՍՄՈՒՆԴ ԳԱՐՈՒԱՆԱՅի անգլիական ընդհանուր մթերանոցը, 95 եւ 97, Եիւսէր Գալտերըմ, Վօյվոտա, Կարաթա—Շիշլիի Սրամէյներու կայարանը, Պոստանճիին քով։

ԾԱՆՈԹ.— Սոյն վաճառատան մէջ բաւարար կը գտնուին նաեւ ամէն տեսակ անգլիական եւ ամերիկեան դեղեր։ 606

ԼԻՆԻՄԱՆ ԺԷՆՕ

40 ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Ալ հարկ չկայ խարեբութիւն եւ փոփոխութիւն։

MARQUE DE FABRIQUE

Ընդունուած է ամենայոյժերու եւ առնանաբոյժերու կողմէ։

Գործարանի մարքան

Այս զեղ ամենայն եւ անվրէպ կը դարմանէ ծիերուն կապարը, ճմրուածքները, ոտքերու զոռնալը, ցաւուկի վէրքը, ծուռնգի ուռեցքները, սրունքներու անբաւութիւնը, ոտքի ուռեցքները ինչպէս նաեւ կը վանէ կարգ մը հիւանդութիւնները։ Դին վեց ֆրանք։

Վեց։ կէս ֆր.ով ուղուած տեղը կը յանձնուի։

Կ. Պոլսոյ մէջ կը գտնուի Մէկիմի, Գասապեան, Քիւչիւքեան ու Քանգիք եւ այլ մեծ դեղավաճառներու քով։ 356 38 52

ԳԻՆԱՐՍ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Ոչ՝ ոչ՝ եւ թ՝ ոչ կը բանին Լիվերբուլ և Արեւելեան Գծեր

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ղ մոլրիա	7718	Գոթնիա	4531
Էղրոբիա	7718	Մամաբիա	3574
Ճէրմանիա	7391	Մարաթոն	2403
Ռուսնիա	7268	Ազիաս	2393
Բաւարիա	5587	Մարակասա	2166
Սկիֆալնիա	5317	Թարիֆա	2216
Կալլիա	4809	Բալտիրա	2144
Ցիլիա	4557	Թրինիտատ	1899
Գէլբրա	2143	Մաթոգրոս	1855
Բէտար	1876	Քամբանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուսանիա	12950
Գազպոնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գործակատար

Thomas C. Joly

Ալիքսանդրիա խան, թիւ 401

Ղալաթիա 571

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի Կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեմբերսպուրկ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մոսքվա 37 Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆԲ.— ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿԱՆՔ։

Ընկ. Դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած	10,000,000 ֆր.
Երաշխաւորութեան դրամագլուխ	67,000,000 »
1895 ի հասոյթը	25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ՝	100,000,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ

Ղալաթիա, Բերէքէթ վրայ (ՀԷՆ Մաքսատան տեղը)

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՕՖՕՐ ՐԷԲԲԷՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ—ՈՅԺ—ԿՈՐՈՎ

ՖՈՍՖՈՏԻՆ ՏՈՐԹՈՐ ԼԱԼՈՐԻ.— Վերջին քսան եւ հինգ տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս զեղը ՖՈՍՖՈՐԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԴԱՐՄԱՆն է որ մինչեւ ցարդ գրտուած է, կասա ելակէս բուժելու համար ուղեղի հիւանդութիւններն, անդամալուծութիւն, քնատութիւն, գառանցանք, առնական կարողութեան վաղահասութիւն, եւ առնական ոյժերու կորուստն յառաջ եկած ամէն գործարանական խանգարում։

Կը բուժէ զժուարամսութիւնը, ջղային եւ սրտի հիւանդութիւնները, լարդի եւ երիկամանց հիւանդութիւններն, արեան շրջանի բոլոր խանգարումները, ընդհանուր հիւծութիւնն եւ սպառումը կը կասեցուցնէ կենսական ոյժերը եւ է կորուստ որ յառաջ եկած է ո եւ է պատճառէ։

Ջղային սարսուռներ եւ սոսը հետեւանաց մէջ այս զեղին ազդեցութիւնն անմիջական եւ ժամանակ է Մելancholիայի զգացումներն եւ ախտանիշը կ'անհետանան ճշմարտապէս հրաշալի արագութեամբ մը։

ՏՈՐԹՈՐ ԼԱԼՈՐԻ ՖՈՍՖՈՏԻՆԸ ջղային հիւծ եւ ուղեղային զոյացութիւնն կրսեղծէ, արեան մէջ մուծանելով կենսական եկեկտրական տարրը, ֆոսֆորն, որ ուղեղին կենդրոնական շրջարտ զոյացութիւնն է։ Առնական կորովը կը կենդանացուցէ մարդկային ամբողջ դրութեան մէջ, մ իմնոյնաժամանակ տալով մուժերու եւ առոյգ առողջութիւն մը, այնպէս որ կարելի է բոլոր պարտականութիւնները կատարել վստահութեամբ եւ գոհունակութեամբ։ Ախորժահամ է, կը գտէ եւ կը ճոխացնէ արիւնն եւ նոր առողջութիւն մը կուտայ ուղեղին, ջղային դրութեան եւ մնանցնց։ Իւր վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը տեսնուի գործածուած առաջին օրէն իսկ ջղային դրութեան եւ մտաւորական կարողութեանց նշանաւոր յաւելմամբ եւ կօրութեան եւ բարեբութեան զգացմամբ մը որ մարմնութիւնն հիւանդը շատուց ի վեր կը զրկնցնէր։ Մարսողութիւնը վերանորոգուած։ Ախորժակը հրաշալի կերպով կաւելնայ։ Ադեաց պաշտօնը կանոնաւորապէս կը կատարուի։ Դէմքը կսկսի լենալ, շրթունքը կը գունաւորին, աչքը շաղուն կը լինի, մարմնը պարծանք եւ առողջ զոյն մը կառնու. մազերը ոյժ կրստանան։

Զգուշացէք ստոր նմանութիւններէն։ Տորթոր Լալորի ճշմարիտ ֆոսֆորինը պարունակեալ է այն ամ ենն հրշեր։ ն մէջ որը բրիտանական կառավարութեան դրոշմը կը կրեն սա բառերով Dr. Lalor's Phosphodyne London England վրան փորագրուած։ Այս զեղին ուսեցած յաջողութիւն յառաջ բերած է բազմաթիւ վասնգաւ որ եւ վասակար զեղեր։

Ստեղծանակ եւ փոքրաբանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Գուլիարիոյ ներկայացուցչին քով, Մ. ԷՍՄՈՒՆԴ ԳԱՐՈՒԱՆ Անգլիա զան նդհանուր մթերատոց, Վոյվոտա պանդոկին քով, Կարաթա-Շիշլիի Սրամէյներու կայարանը Թիւ 95 եւ 97։ 602

ՍԻՏՆԷՑ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ա. Ն Դ Լ Ի Ա Ն Ա Ն Ս Ա Ն Ա Ն Ա Ն Ա Ն Ա Ն Ա Ն Ա Ն

ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵՒՐՔՍԷՔ ԳԱԼՏԵՐԸՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Առանց զանգիները Անգլիոյ Նէքիլս քաղաքին Հոհն Նովիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ նեռեռեալ մեքենաներով մարքան կը կրեն։ Ամամբ այդ զանգիներու կեղծը կամ շինեն եւ անգլիական տառերը չնանչցողներ զայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւորզանգիներուն վարկը կը կոտրեն։

Հոհն Նովիլ եւ որդւոց գործարանին առապրութիւնն այս մասնաւոր մարքան կը կրեն։ Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտէ է ուշադրութիւն ընեն զանգիներու, ածիլիներու, կտրոցներու եւ մկրատներու վրայ գտնուած մարքաիրատ անգլիական տառերուն։

Այս գործարան 1700 տարոյն ապրիլ 26 ին հաստատուած է։

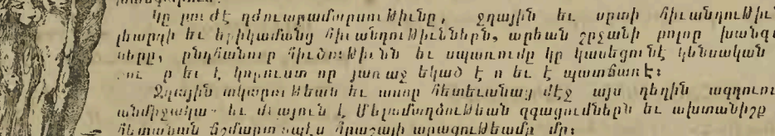

Սիանկ Նովիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ Միլլէր գործարանին։

Այդ դրամարկղներ տանեն կերտով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փոխարինելու ցոյց պիտի տուին վկայականներ, որ կը հաստատեն Միլլէրի դրամարկղներու տեսակութիւնը։

Սիանկ, Նովիլ եւ ընկերութեան անգլիական վանառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէ զգալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ առանձ բրմէ զգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն. նոյնպէս ջաղացքի փոկեր ու մուրներ, սեղանի յատուկ լամպարներ, սրանցներու մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու նաւային զինուորականաց յատուկ կոնակներ, հրթիռի մեքենաներ եւ այլն։

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ։ 561

ՇԻՐՄԻՆԻ ԽԱՑՐԻՍԻՆ

ԱՊԻՐԱՆՈՐԴ Ց ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑ

1897 ՄԱՐՏ 1ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՅՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

Վոփորին ԼԷՌ ընթացքը

11 30 Ր. Ա. Գվ. ենմ. Մզգ. Պէօյթ. Թրպ. Ենթ. Մրկ. Ր. Հս. Պէպ. Արնթ. Դշչ. Օրթ. Պէշիթ.
11 45 Գնտ. Վնթ. Զնկ. Պէյլ. Գգկ.
11 45 Պէպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշթ.
11 4, Պէյգ. Բշպ. Զ գգ. Դնլ. Ա. Հս. Գնտ. Վնիթ. Զէնկ. Պէյլ. Գգկ. Պշթ.
12 45 Եմմ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Ենիթ. Սթն. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշթ.
1 — Եմ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. Բշպ. Զպ. Դնլ. Ա. Հս. Գնտ. Վնթ. Զէնկ. Պէյ. Գգկ Պէշիքթաշ
2 — Եմմ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Ենթ. Սթն. Մրկ. Ր. Հ ս. Պէպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշթ.
2 — Պէյգ. Բշպ. Ենթ. Գնկ. Պօյճ. Ր. Ա. Հս. Գնտ. Արնվթ. Վնթ. Զնկ. Պէյլպ. Գգկ. Պշթ. Գգկ Գ.
2 30 . . Ա. Գվ. Եմմ. Մզգ. Պէօյ. Թրպ. Եէնթ. Սթ. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէպ. Արնվ. Դրչ. Օրթ. Պշթ,
3 Պգգ. Բշպ. Զպգ Դնլ. Ա. Հ. Գնտ. Վնթ. Զնկ, Պէյլ. Գգկ, Իսկ.
4 30 Պէյգ. Բշպ. Զպգ. Դնլ. Ա. Հիս, Գնտ. Վնթ. Զպգ. Պէյլ. Գգկ. Պէշ.
4 30 Եմմ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Ենթ. Իսթ. Մրկ. Պօյճ. Ր Հս Պէպ. Արվ. Դրչ. Օրթ. Պշկ.
5 45 Եմմ. Մզգ. Պէօյթ. Թրպ. Պէյգ. Ենթ. Սթն. Դնլ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէպ. Արնվ. Դրչ. Օրթ. Պշթ.
6 45 Ենմ, Մզգ, Պէօյթ, Թրպ, Պէյթ, Ենթ, Մրկ, Ր, Հս, Պէպ, Արվթ, Դրչ. Պէյլ. Օրթ. Պշթ, (Պէյթզի զիրզար շպն. հետ սիտի հաղորդակցի)
7 15 Պէյգ, Բ. Պ ն. Եոթ, Զպգլ. Դնլ. Մրկ, Ր, Ա, Հ, Գանտ. Արն. Վնթ Զոթ Պէյլ, Օրթ, Գգկ, Պշկ,
8 30 Ա. Ր, Գվ, Եմմ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Պէյթ. Բշպ Զպգ. Դնլ. Ա. Հս. Գնտ. Վան. Զնկ. Պէյլ. Գգկ. Իսկ.
9 — Եէնմ, Մէգ, Պէօյ, Թաթ, Ենթ. Սթն. Մր, Ր. Հիս. Պէպ. Արնվ. Դրչ. Օրթ. Պշթ.
10 — Ենմ. Մզգ. Պէօր. Թրպ. Պէյգ. Եէնթ. Դնլն. Ա. Հս. Գնտ. Վնթ. Զնթ. Պէյլ. Գգկ. Իսկ.
10 15 Ենմ, Մէզգ, Պէօյթ, Թրպ, Ենթ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Օրթ. Պէշթ.

Կ Գ ա ր ջ Ա Ն Վ ա ղ ա ր ա ն Ա ն ա ն Ա ն Ա ն Ա ն Ա ն

1 — Պշթ. Օրթ. Արնվ. Պէպ. Բշհս. Պյճ. Ենթ. Թրպ. Պէօյթ. Մզգ. Ենմ Ր. Ա. Գվ.
1 30 Պէշթ. Գգկ. Պէյլ. Զնկ. Վնթ. Գ ն. Ա. Հիս. Գնլ. Զպգ. Բշպ. Պէյգ.
2 45 Պշթ. Օրթ. Դրչ Արվ. Պէպ. Ր. Հիս. Պօյճ. Ենթ. Թրպ. Պէօյթ. Մզգ. Եէնմ.
2 50 Իսկ. Գգկ. Պեյլ, Զնկ, Վնթ, Գնտ. Ա. Հ. Գնլ. Զպգլ, Բշպ. Պէյգ.
3 35 Գապ. Գշչ. Գգկ. Օրթ. Պէյլ, Զնկ, Արվ, Գնտ. Ա. Ր. Հս, Գնլ, Մրկ. Ենթ. Բշպ, Պրգ. Թրպ, Պէօյ. Մզգ. Ենմ.
4 30 Պշկ. Օրթ. Դրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հ. Մրկ Սթն. Ենթ. Թրպ, Պէօյթ. Մզգ, Ենմ,
5 — Դպթ. Պշկ. Գգկ, Օրթ. Պէյլ. Զնկ. Վնթ, Արվ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Զպգ. Ենթ, Բշպ. Պէյգ,
6 — Գապ. Պշկ. Օրթ, Արվ. Պէպ. Ա. Ր. Հս. Մրկ. Ենթ. Պէյգ. Թրպ. Պէօյ. Մզգ. Ենմ. Ր. Ա. Գվ.
7 — Պշ. Գգկ. Պէյլ. Զնկ. Արվ. Գնտ. Ա. Ր. Հ. Պօյճ Ենթ. Պէյթզ. Թրպ. Պէօյ. Մզգ. Ենմ.
8 30 Պշկ. Օրթ. Դրչ. Արվ. Պէպ. Ր. Հ. Մրկ. Ենթ. Թրպ. Պէօյ. Մզգ. Ենմ.
9 15 Պշթ. Օրթ. Պէյլ, Զնկ. Արվ. Ր Հս. Պօյճ. Գնտ ալ Ենթ. Պէյգ. Թրպ. Պէօյ. Մզգ. Ենմ.
10 05 Պէշ. Գգկ. Պէյլ. Զնկ. Վնթ. Գնտ. Ա. Հ. Գնլ. Զպգ. Բշպ. Պրգ. Մզգ. Ր. Ա. Գվ.
10 20 Պշկ. Օրթ. Դրչ. Արվ. Պէպ. Ր. Հս. Պօյճ. Մրկ, Իսթ. Ենթ, Թրպ. Պէօյ. Մզգ. Ենմ.
10 50 Գապ. Պշկ. Օրթ. Դրչ, Արվ. Պէպ Գնտ. Ա. Ր. Հսը Գնլ. Մրկ. Ենթ. Բշպ. Պրգ: Պէպ. Ենմ. զացող շոգենաւին հետ սիտի հաղորդակցի.
11 10 Պշկթ, Պէյլ. Զնկ. Վնթ. Գնտ Ա. Հիս. Գնլ. Զպգ. Բշպ. Պէյթ.
11 20 Պշկ. Պէպ. Ր, Հս, Մրկ. Սթէն. Ենթ. Թրպ, Պէօյ Մզգ. Ենմահալլէ
11 40 Պշթ. Գգկ. Օրթ. Պէյլ. Զնկ. Վնթ. Գնտ. Պէա.
12 15 Պշթ. Օրթ. Դրչ. Արնվ. Պէպ.

ՆՈՐ ԱՌՈՒՇԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆՔ

ՌԻՊՕԻ ԵՒ ԸՆԿ.

8, Վիվիէն ՓՈՂՈՑ, ՓԱՐԻԶ

NOUVEAUX PARFUMS

ԼԻՍԹՈՒԼ—ՓՈՇԻ—ԱՇԱՌ

Քանանկա
Գարնական եղրեւանի
Մինկէ տէ պուա
Կրաշիօզա
Լուրբէցիա
Սպանակ հիրիկ
Ապարահատ հիրիկ
Լուի Ժե.
Բոշինա
Իլանկ-Իլանկ
Ձերմակ մանուշակ
Էմբէնիալ Ռիւս

Եւ բոլոր ծանօթ հոտերը

Կ. Պոլիս, Թիթոս, Մէգիքի, Նալբան, Հիսար, Սիմանոֆ A.

Ա. ԵՒ Կ. ԳԱՍԼԻԼԻԹԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Ի Կ. ՊՕԼԻՍ ՄԱՀՄՈՒՏ ԲՈՇԱ, ՁՈՐԱՊՃԻ ԽԱՆԻ ԴԷՄԻ ՈՆԿԻՆԸ

ԹԻՒ 5/4

Օ Բարիզիէն

ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ ԵՒ ՎԱՃԱՌԱՏԵՂԻ

ՎՕՅԵԼԶԱՁԵՒ ԵՒ ՏՈԿՈՒՆ

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԿՈՇԻԿՆԵՐՈՒ

Մեր ամ փոքր տեսակներ

ՊԱՏՐԱՍ ԵՒ ՅՈՒՆԱՐԱՐԵԱԼ

Շոգեփոքր և ձգապոռնյանցնելոգարանով

ՓՈՔՐ ՇԱՀՈՎ

Շատ չահելու դրութեամբ

8—10

Նոր մէթոտով բուժում՝

ԾՆՆԴԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

ՏՕԲԹ. ԵՕՐԿԻՕՍ ԱՆՏՕՆԻԱՏԻՍ

Վէյսել Վիէննայէ Համալսարանէն

Բրօֆ. Նիւման (Neuman) Քաբոզի (Kaposi) ու Տիթէլի (dittel) հետ աշխատակցելով ազդու յանձնարարականներ բատացած է.

ՀԻՄՆԱՊԷՍ ԿԸ ԲՈՒԺԷ ՄՕՐԹԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԱԽՏԸ.

Ծօրթ. Անտօնիատիս առանց հիւանդին ցաւ պատճառելու առանց պահեցողութեան ու ներքին դեղերու. իւրն յատուկ պարզ եղանակով մը կը բուժէ զաղդիական ախտն ու մորթի հիւանդութիւնը։

Ամէն օր կէս օրէն առաջ ժամ 8էն (Ը. Ե.) մինչեւ 10 և կէսօրէն վերջ մաքը 2—5 հիւանդները կընդունի իր զարմանալուն Բերա անգլիական դեղատնատան մօտերը Սարգիս փողոց Թիւ 20։

37—150

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ ԱԱ Ն և ՄԱՐՍԵԼԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻԼ ՕՐ ԸՆԿ

Մարսիլիայէ և Գանիոյ Ֆիէլ-կանոնաւորապէս բանող

Առաջնի շոգենաւը Նոյեմբերսիաք պիտի ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն և Պաթում մարտ 30ին իրիկուան ժամ 4ին (Ը. Ե.)։

Սէրբասի շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի Մարտ 23ին (Ը. Ե.)։

Հարիպ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեայ ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. դասդ 245 ֆրանք

Բ. » 175 »

Սաղմանի և արտաքին դասակարգութիւն Նաւուղղեալ, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար ԹԻՄՈԹԷ ԸԼՊՈՒԼ

575 Մոմճանէ փողոց Թ. 10

Արտօնատէր Կ. Ս. ԻՒԹԻՃԵԱՆ